

**GLAVNA SLUŽBA
ZA REVIZIJU JAVNOG SEKTORA
REPUBLIKE SRPSKE**

Republika Srpska
78000 Banja Luka
Vladike Platona bb
Tel: +387(0)51/493-555
Faks: +387(0)51/493-556
e-mail: revizija@gsr-rs.org

**Izveštaj o provedenoj finansijskoj reviziji
Opštine Istočno Novo Sarajevo
za period 01.01-31.12.2024. godine**

Broj: RV060-25

Banja Luka, 17.11.2025. godine

SADRŽAJ

I	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	1
	Izveštaj o reviziji finansijskih izvještaja.....	1
II	IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA	4
	Izveštaj o reviziji usklađenosti	4
III	REZIME DATIH PREPORUKA.....	6
IV	KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI.....	9
V	IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)	10
	1. Uvod	10
	2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja	10
	3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola	11
	4. Nabavke.....	14
	5. Priprema i donošenje budžeta	15
	6. Finansijski izvještaji	16
	6.1. Izveštaj o izvršenju budžeta.....	16
	6.1.1. Prihodi i primici.....	16
	6.1.2. Rashodi i izdaci	18
	6.1.3. Budžetski suficit/deficit.....	22
	6.1.4. Neto finansiranje.....	22
	6.1.5. Razlika u finansiranju	23
	6.1.6. Izveštaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima	23
	6.2. Bilans uspjeha	23
	6.2.1. Prihodi.....	23
	6.2.2. Rashodi.....	25
	6.2.3. Finansijski rezultat.....	26
	6.3. Bilans stanja	26
	6.3.1. Aktiva	26
	6.3.2. Pasiva.....	30
	6.3.3. Vanbilansna evidencija.....	32
	6.4. Bilans novčanih tokova	32
	6.5. Vremenska neograničenost poslovanja.....	33
	6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze	33
	6.7. Napomene uz finansijske izvještaje	33

I IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izveštaj o reviziji finansijskih izvještaja

Mišljenje sa rezervom

Izvršili smo reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja Opštine Istočno Novo Sarajevo koji obuhvataju: Konsolidovani bilans stanja na dan 31.12.2024. godine; Konsolidovani bilans uspjeha, Konsolidovani izvještaj o promjenama neto imovine, Konsolidovani bilans novčanih tokova, Konsolidovani periodični izvještaj o izvršenju budžeta na računovodstvenom fondu 01 i Konsolidovani periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima, za godinu koja se završava na taj dan. Revizijom smo obuhvatili pregled značajnih transakcija, objašnjavajućih napomena uz finansijske izvještaje i primjenu računovodstvenih politika u revidiranom periodu.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, konsolidovani finansijski izvještaji Opštine Istočno Novo Sarajevo istinito i objektivno prikazuju, u svim materijalnim aspektima, finansijsko stanje imovine i obaveza na dan 31.12.2024. godine i izvršenje budžeta za godinu koja se završava na taj dan, u skladu sa propisanim okvirom finansijskog izvještavanja.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i relevantnim ISSAI standardima revizije 2200-2810. Naša odgovornost za provođenje revizije detaljnije je opisana u pasusu „Odgovornost revizora“. Reviziju smo proveli u skladu sa ISSAI 130 - Etički kodeks, ispunili smo naše ostale etičke odgovornosti i nezavisni smo u odnosu na subjekta revizije.

Smatramo da su pribavljeni revizijski dokazi, s obzirom na propisani okvir finansijskog izvještavanja dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o finansijskom stanju imovine, obaveza i izvora i izvršenju budžeta.

Kao što je navedeno pod tačkama 6., 6.3.1.2. i 6.3.2.2. ovog Izvještaja:

Prilikom izrade Konsolidovanog finansijskog izvještaja za 2024. godinu Opština Istočno Novo Sarajevo nije primijenila procenite učešća kapitala Opštine u osnovnom kapitalu kontrolisanih entiteta na ukupnu vrijednosti kapitala, kako je propisano članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Takođe, precijenjeni su trajni izvori u iznosu od 857.900 KM, jer je vrijednost zemljišta dobijenog bez naknade od Republičke direkcije za obnovu i izgradnju po ugovoru iz 2016. godine priznata u okviru trajnih izvora, što nije u skladu sa članom 62. stav (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i Instrukcijom za knjigovodstveno evidentiranje prenosa nefinansijske imovine između budžetskih korisnika čija evidencija nije u jednoj glavnoj knjizi (trezora) od 19.01.2015. godine. Po navedenom osnovu, potcijenjen je finansijski rezultat ranijih godina u istom iznosu.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.1.1.1. i 6.1.1.2. ovog Izvještaja:

Precijenjeni su neporeski prihodi u najmanjem iznosu od 47.832 KM, za koliko su potcijenjeni primici po osnovu primljenih avansa u zemlji i obaveze za primljene avanse, jer su pretplate koje su izvršene po osnovu zemljišne rente, naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta i komunalne naknade za reklamne panoe priznate kao neporeski prihodi, što nije u skladu sa članom 114. stav (1) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2.1. ovog Izvještaja:

Precijenjeni su grantovi u iznosu od 282.895 KM, a potcijenjeni su rashodi po osnovu korišćenja robe i usluga u iznosu od 61.385 KM i transferi između različitih jedinica vlasti u iznosu od 221.510 KM, jer rashodi po osnovu organizacije prijema i manifestacija kod JU „Kulturni centar“ Istočno Novo Sarajevo i transferi između različitih jedinica vlasti kod Opštinske uprave Opštine Istočno Novo Sarajevo nisu klasifikovani u skladu sa članom 92., 95. i 102. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.2.1.2. ovog Izvještaja:

Precijenjene su pomoći u naturi, a potcijenjeni obračunski prihodi po osnovu prenosa imovine od entiteta u iznosu od 1.541.905 KM, jer oprema i stambeni objekat u Lukavici koji su donirani Opštini Istočno Novo Sarajevo bez naknade od strane Republičkog sekretarijata za raseljena lica i migracije nisu evidentirani u skladu sa članom 62. stav (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.3.1.1. ovog Izvještaja:

Precijenjena su potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga, a potcijenjena potraživanja za nenaplaćene neporeske prihode u iznosu od 7.810.468 KM, jer su naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta i jednokratnu rentu klasifikovane u okviru potraživanja za prodatu robu u zemlji, što nije u skladu sa članom 68. stav (5) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.3.1.2. ovog Izvještaja:

Precijenjene su dragocjenosti u iznosu od 491.602 KM, a potcijenjeni licence u iznosu od 18.676 KM, ostala nematerijalna proizvedena imovina u iznosu od 6.669 KM i spomenici u vrijednosti od 466.257 KM, jer su licence za softver, Strateški plan razvoja Opštine i vrijednost spomenika iskazani na poziciji dragocjenosti, što nije u skladu sa članom 26. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Precijenjena je neproizvedena stalna imovina, a potcijenjena stalna imovina namijenjena prodaji u iznosu od 463.400 KM, jer dio vrijednosti zemljišta koje je namijenjeno prodaji nije klasifikovano kao stalna imovina namijenjena prodaji, što nije u skladu sa članom 42. i 43. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i članom 45. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Precijenjena je vrijednost ostalih objekata u pripremi u iznosu od 745.499 KM, a potcijenjena vrijednost opreme u pripremi u iznosu od 175.499 KM, vrijednost poslovnih objekata i prostora u pripremi u iznosu od 300.000 KM i vrijednost zemljišta u pripremi u iznosu od 270.000 KM, jer su oprema za Predškolsku ustanovu „Patrijarh Pavle“ Istočno Novo Sarajevo, poslovni prostor u Karađorđevoj ulici i zemljište iskazani na poziciji ostali objekti u pripremi, što nije u skladu sa članom 37. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Kao što je navedeno pod tačkama 6.5. i 6.7. ovog Izvještaja:

U Napomenama uz finansijske izvještaje nije dato obrazloženje vezano za stalnost poslovanja i nisu objelodanjene dodatne informacije kako je propisano članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS-JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja i drugih relevantnih međunarodnih računovodstvenih standarda za javni sektor.

Ključna pitanja revizije

Ključna pitanja su ona pitanja koja su po našem profesionalnom mišljenju bila najznačajnija u vršenju revizije konsolidovanih finansijskih izvještaja Opštine Istočno Novo Sarajevo za godinu koja se završava na dan 31.12.2024. godine. Ova pitanja smo razmotrili u okviru revizije tih finansijskih izvještaja kao cjeline, a u formiranju našeg mišljenja ne dajemo odvojeno mišljenje o tim pitanjima. Osim pitanja opisanih u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, nema drugih pitanja koja treba objaviti u ovom Izvještaju o reviziji

Odgovornost rukovodstva za finansijske izvještaje

Načelnik opštine je odgovoran za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja u skladu sa međunarodnim računovodstvenim standardima za javni sektor i međunarodnim standardima finansijskog izvještavanja. Ova odgovornost obuhvata: osmišljavanje, primjenu i održavanje internih kontrola koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja koji ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze nastale usljed prevare i greške; odgovarajuća objelodanjivanja relevantnih informacija u napomenama uz finansijske izvještaje; odabir i primjenu odgovarajućih računovodstvenih politika i računovodstvenih procjena koje su primjerene datim okolnostima i nadzor nad procesom izvještavanja. Pri izradi finansijskih izvještaja rukovodstvo je odgovorno da procijeni stalnost poslovanja i da objelodani pitanja vezana za vremensku neograničenost poslovanja.

Odgovornost revizora za reviziju finansijskih izvještaja

Naš cilj je da steknemo razumno uvjeravanje o tome da finansijski izvještaji, kao cjelina, ne sadrže materijalno značajne pogrešne iskaze uzrokovane prevarom ili greškom, kao i da sačinimo i objavimo revizijski izvještaj, koji sadrži naše mišljenje. Razumno uvjeravanje predstavlja visok nivo uvjeravanja, ali nije garancija da će revizija, koja je izvršena u skladu sa ISSAI standardima revizije uvijek otkriti materijalno značajne pogrešne iskaze kada oni postoje.

Pogrešni iskazi mogu nastati kao posljedica prevare ili greške i smatraju se materijalno značajnim ako, pojedinačno ili zajedno, mogu uticati na ekonomske odluke korisnika koje se donose na osnovu finansijskih izvještaja.

Zbog činjenice da se revizija provodi provjerom na bazi uzorka i da u sistemu internih kontrola i računovodstvenom sistemu postoje inherentna ograničenja, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ostanu neotkrivene.

Revizija uključuje provođenje postupaka u cilju pribavljanja revizijskih dokaza o iznosima i objelodanjivanjima datim u finansijskim izvještajima. Izbor postupaka je zasnovan na revizijskom prosuđivanju i profesionalnom skepticizmu, uključujući procjenu rizika materijalno značajnih pogrešnih iskaza u finansijskim izvještajima, nastalih usljed prevare i greške. Prilikom procjene rizika, revizor razmatra interne kontrole koje su relevantne za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, u cilju osmišljavanja revizijskih postupaka koji su odgovarajući u datim okolnostima, ali ne u cilju izražavanja odvojenog mišljenja o efektivnosti internih kontrola. Revizija takođe uključuje ocjenu primijenjenih računovodstvenih politika utemeljenih na vremenskoj neograničenosti poslovanja i značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva, kao i ocjenu opšte prezentacije finansijskih izvještaja.

Izjavljujemo da smo postupili u skladu sa relevantnim etičkim zahtjevima u vezi sa nezavisnošću. Ostvarili smo komunikaciju sa odgovornim licima subjekta revizije u vezi sa planiranim obimom i vremenskim rasporedom revizije, ključnim revizijskim pitanjima i drugim važnim pitanjima i značajnim nalazima revizije, uključujući značajne nedostatke u sistemu internih kontrola koji se mogu identifikovati tokom revizije.

Banja Luka, 17.11.2025. godine

Glavni revizor

Božana Trninić, s.r.

II IZVJEŠTAJ GLAVNOG REVIZORA

Izvještaj o reviziji usklađenosti

Mišljenje sa rezervom

Uz reviziju konsolidovanih finansijskih izvještaja Opštine Istočno Novo Sarajevo za 2024. godinu, izvršili smo reviziju usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa značajnim zakonskim i drugim propisima.

Po našem mišljenju, osim za navedeno u pasusu „Osnov za mišljenje sa rezervom“, aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u konsolidovanim finansijskim izvještajima Opštine Istočno Novo Sarajevo za 2024. godinu su, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Osnov za mišljenje sa rezervom

Reviziju usklađenosti smo izvršili u skladu sa Zakonom o reviziji javnog sektora Republike Srpske i ISSAI 4000 – Standard za reviziju usklađenosti.

Vjerujemo da su pribavljeni revizijski dokazi dovoljni i odgovarajući i da obezbjeđuju osnov za naše mišljenje o usklađenosti aktivnosti, finansijskih transakcija i informacija iskazanih u finansijskim izvještajima sa propisima kojima su regulisane.

Kao što je navedeno pod tačkom 3. ovog Izvještaja:

U Opštinskoj upravi Opštine Istočno Novo Sarajevo jedan izvršilac je angažovan po osnovu povećanog obima posla, na period duži od šest mjeseci, što nije u skladu sa članom 61. stav (1) tačka 2) Zakona o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave.

U Javnoj ustanovi „Kulturni centar“ Istočno Novo Sarajevo u 2024. godini sa dva izvršioca su zaključeni ugovori o radu na određeno vrijeme, zbog povećanog obima posla i obuke, na radnim mjestima koja nisu sistematizovana Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, dok je u radnom odnosu bilo više izvršilaca u odnosu na sistematizovani broj izvršilaca, što nije u skladu sa članom 26. Zakona o radu i članom 10. Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Javnoj ustanovi „Kulturni centar“ Istočno Novo Sarajevo.

Kao što je navedeno pod tačkom 6.1.2.1. ovog Izvještaja:

Dodjela sredstava granta organizacijama i udruženjima u oblasti obrazovanja, naučno-istraživačke djelatnosti, kulture i informacija u najmanjem iznosu od 428.349 KM je izvršena bez utvrđenih kriterijuma za izbor korisnika kojima će se sredstva dodijeliti, što nije u skladu sa članom 39. Zakona o lokalnoj samoupravi.

Skretanje pažnje

Ne izražavajući dalje rezervu na dato mišljenje, skrećemo pažnju na navedeno pod tačkama 3. i 6.1.2.1. ovog Izvještaja:

Odlukom Vlade Republike Srpske o primjeni odredbi Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske produžena je primjena odredbi navedenog kolektivnog ugovora, koja je osporena Odlukom Ustavnog suda Republike Srpske. Nakon toga nije zaključen novi Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske, a Opština Istočno Novo Sarajevo je postojeći Kolektivni ugovor za zaposlene u Opštinskoj upravi Opštine Istočno Novo Sarajevo uskladila sa odredbama Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske.

Shodno Zaključku Vlade Republike Srpske od 07.03.2024. godine, Skupština Opštine Istočno Novo Sarajevo je donijela Odluku o uvođenju JZU Dom zdravlja Istočno Sarajevo u trezorski sistem poslovanja Opštine Istočno Novo Sarajevo od 01.01.2025. godine, a dana 30.12.2024. godine izmjenu pomenute Odluke kojom je predviđeno uvođenje JZU Dom zdravlja Istočno Sarajevo u trezorski sistem poslovanja Opštine Istočno Novo Sarajevo „kada se steknu uslovi“.

Skupština opštine nije, u skladu sa svojim nadležnostima propisanim članom 39. Zakona o lokalnoj samoupravi, donijela interna akta za izbor korisnika i način raspodjele sredstava granta sportskim i omladinskim udruženjima i organizacijama, a dodjela istih je vršena na osnovu Pravilnika o kategorizaciji sportista, sportova i raspodjeli budžetskih sredstava za sport Opštine Istočno Novo Sarajevo koji je donio načelnik Opštine Istočno Novo Sarajevo i na osnovu odluka načelnika.

Odgovornost rukovodstva za usklađenost

Pored odgovornosti za pripremu i fer prezentaciju finansijskih izvještaja, načelnik, je takođe odgovoran da osigura da su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima u skladu sa propisima kojima su regulisane.

Odgovornost revizora za reviziju usklađenosti

Pored odgovornosti da izrazimo mišljenje o finansijskim izvještajima, naša odgovornost podrazumijeva i izražavanje mišljenja o tome da li su aktivnosti, finansijske transakcije i informacije iskazane u finansijskim izvještajima, u svim materijalnim aspektima, u skladu sa propisima kojima su regulisane. Odgovornost revizora uključuje obavljanje procedura kako bi pribavili revizijske dokaze o tome da li je poslovanje Opštine Istočno Novo Sarajevo obuhvaćeno prema definisanim kriterijumima, usklađeno sa zakonskim i drugim propisima. Procedure podrazumijevaju procjenu rizika od značajnih neusklađenosti sa zakonima i propisima koji regulišu poslovanje Opštine Istočno Novo Sarajevo.

Banja Luka, 17.11.2025. godine

Glavni revizor

Božana Trninić, s.r.

III REZIME DATIH PREPORUKA

Preporuke vezane za finansijske izvještaje

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se:

- 1) Konsolidovani bilans stanja sačinjava u skladu sa članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;
- 2) avansi primljeni u tekućoj godini koji nisu zatvoreni na dan izvještavanja i obaveze po osnovu primljenih avansa evidentiraju u skladu sa članom 114. stav (1) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;
- 3) nefinansijska imovina koja se bez naknade prenosi sa drugog budžetskog korisnika koji pripada drugoj jedinici vlasti evidentira u okviru obračunskih prihoda u skladu sa članom 62. stav (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;
- 4) pomoćna evidencija stalne imovine uspostavi na način da se obezbijedi uvid u analitičke podatke po pojedinačnim sredstvima, a ostali objekti, nematerijalna proizvedena imovina, nematerijalna neproizvedena imovina, nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi i zemljište koje je namijenjeno za prodaju klasifikuju u skladu sa članom 19., 20., 24., 28., 35., 37., 38., 42. i 43. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike;
- 5) na dan izvještavanja vrši provjera obezvrjeđenja nefinansijske imovine u pripremi u skladu sa MRS-JS 21 - Umanjenje vrijednosti imovine koja ne generiše gotovinu i članom 42. stav (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;
- 6) klasifikacija rashoda po osnovu grantova, transfera između različitih jedinica vlasti, rashoda koji proizilaze iz transakcija i odnosa između budžetskih korisnika koji pripadaju različitim ili istoj jedinici vlasti, obaveza iz poslovanja i obaveza za subvencije, grantove i doznake na ime socijalne zaštite vrši u skladu sa članom 79., 81., 95., 98. i 102. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike;
- 7) potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode na osnovu evidencije o prijavljenim i uplaćenim javnim prihodima iz poreskog knjigovodstva evidentiraju u skladu sa tačkom 11., 14.1. i 14.2. Uputstva o primjeni MRS-JS 23: Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i prenosi) i članom 68. stav (5) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike;
- 8) trajni izvori priznaju u skladu sa članom 86. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;
- 9) Bilans novčanih tokova sastavlja u skladu sa članom 42. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS-JS 2 - Izvještaji o novčanim tokovima (paragrafi 18., 22. i 25);
- 10) na pozicijama vanbilansne aktive i vanbilansne pasive izvrši evidentiranje odobrenih a nepovučenih kreditnih sredstava i izdatih garancija za kreditna zaduženja kontrolisanih entiteta Opštine Istočno Novo Sarajevo u skladu sa članom 92. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;
- 11) izvrši procjena ishoda sudskih sporova i objelodane informacije o potencijalnim obavezama i potencijalnoj imovini prema zahtjevima MRS-JS 19 - Rezervisanja,

potencijalne obaveze i potencijalna imovina (paragrafi 100 i 105) i članom 46. tačka 8) Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Preporučuje se načelniku Opštine i direktoru JU Sportsko-rekreativni centar „Slavija“ i Javne ustanove za kulturu „Kulturni centar“ da obezbijede da se:

- 12) postupci i procedure provođenja popisa imovine i obaveza vrše u skladu sa članom 15. stav (3), 17. stav (5) i 18. stav (1) tačka 5) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza;
- 13) Napomene/obrazloženja uz finansijske izvještaje sačinjavaju i informacije objelodanjuju u skladu sa zahtjevima MRS-JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja i članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Preporučuje se direktoru Javne ustanove za kulturu „Kulturni centar“ Istočno Novo Sarajevo da obezbijedi da se:

- 14) klasifikacija rashoda po osnovu korišćenja robe i usluga i grantova vrši u skladu sa članom 92. i 95. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Preporuke vezane za usklađenost

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se:

- 1) uspostavi sistem internih kontrola u smislu da se identifikuju i procijene rizici, uspostavi knjiga/mapa poslovnih procesa i donese strategija upravljanja rizicima u skladu sa odredbama Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru i tačkom 22. Uputstva o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole;
- 2) u jedinstven sistem računa trezora Opštine Istočno Novo Sarajevo uključi Predškolska ustanova „Patrijarh Pavle“ Istočno Novo Sarajevo u skladu sa članom 8. Odluke o osnivanju Predškolske ustanove „Patrijarh Pavle“ Istočno Novo Sarajevo i članom 8. stav (2) Odluke o usklađivanju osnivačkog akta Predškolske ustanove „Patrijarh Pavle“ Istočno Novo Sarajevo;
- 3) zapošljavanje na određeno vrijeme vrši u skladu sa članom 61. Zakona o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave;
- 4) dnevnice u inostranstvu obračunavaju u skladu sa tačkom 10. Odluke o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj;
- 5) preduzimaju aktivnosti u cilju naplate potraživanja shodno članu 21. Pravilnika o obračunu, naplati i kontroli naplate javnih prihoda;
- 6) donese Plan za izmirenje neizmirenih obaveza prenesenih iz prethodnog perioda i dostavi Fiskalnom savjetu radi davanja mišljenja shodno članu 9. stav (4) Zakona o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj i tački 2. Uputstva o sadržaju Plana za izmirenje neizmirenih obaveza prenesenih iz prethodnog perioda i izvještaja o realizaciji plana.

Preporučuje se direktoru JU „Kulturni centar“ Istočno Novo Sarajevo da obezbijedi da se:

- 7) zapošljavanje vrši na sistematizovana radna mjesta, a broj zaposlenih izvršilaca uskladi sa članom 10. Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u JU „Kulturni centar“ Istočno Novo Sarajevo.

Preporučuje se Skupštini opštine Istočno Novo Sarajevo da obezbijedi da se:

- 8) u skladu sa odredbama člana 16. stav (6), odnosno člana 18. stav (2) Zakona o sistemu javnih službi imenuje upravni odbor JU „Centar za socijalni rad“ i JU „Kulturni centar“ i direktor JU „Centar za socijalni rad“;
- 9) u skladu sa članom 39. Zakona o lokalnoj samoupravi definišu kriterijumi i uslovi ostvarivanja prava na dodjelu sredstava granta organizacijama i udruženjima u oblasti obrazovanja, naučno-istraživačke djelatnosti, kulture i informacija.

IV KRITERIJUMI ZA REVIZIJU USKLAĐENOSTI

- Zakon o budžetskom sistemu Republike Srpske;
- Zakon o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj, član 4. i 9-11.;
- Zakon o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske;
- Zakon o lokalnoj samoupravi;
- Zakon o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave;
- Zakon o statusu funkcionera jedinica lokalne samouprave;
- Zakon o sistemu javnih službi;
- Zakon o radu, član 26., 39. i 205.;
- Zakon o doprinosima;
- Zakon o porezu na dohodak;
- Zakon o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju invalida, član 26.;
- Zakon o javnim nabavkama;
- Zakon o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske, član 59-72.;
- Zakon o uređenju prostora i građenju, član 73-82.;
- Zakon o porezu na nepokretnosti;
- Zakon o igrama na sreću, član 10.;
- Zakon o šumama, član 87-95. i 96-98.;
- Zakon o vodama, član 188-195.;
- Zakon o javnim putevima, član 10., 13., 16., 20., 27., 29., 32., 61-63.;
- Zakon o komunalnim djelatnostima, član 6-12., 20-25. i 41.;
- Zakon o poljoprivrednom zemljištu, član 35.;
- Zakon o komunalnim taksama;
- Zakon o administrativnim taksama;
- Zakon o sportu i Pravilnik o kategorizaciji sportova u Republici Srpskoj;
- Zakon o socijalnoj zaštiti;
- Uredba o uslovima i načinu plaćanja gotovim novcem;
- Uredba o kategorijama, zvanjima i uslovima za obavljanje poslova službenika u jedinicama lokalne samouprave;
- Uredba o načelima za unutrašnju organizaciju i sistematizaciju radnih mjesta u gradskoj odnosno u opštinskoj upravi;
- Odluka o izvršenju rebalansa budžeta Opštine Istočno Novo Sarajevo za 2024. godinu;
- Odluka o visini naknade za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj;
- Pravilnik o jedinstvenim procedurama za popunjavanje upražnjenih radnih mjesta u gradskoj, odnosno opštinskoj upravi;
- Pravilnik o kategorizaciji sportova, sportista i sportskih stručnjaka i stručnjaka u sportu u Republici Srpskoj;
- Pravilnik o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta Opštinske uprave opštine;
- Kolektivni ugovor za zaposlene u Opštinskoj upravi Opštine Istočno Novo Sarajevo;
- Poseban kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti socijalne zaštite Republike Srpske;
- Statut Opštine Istočno Novo Sarajevo;
- interna opšta akta navedena u ovom izvještaju.

IZVJEŠTAJ O PROVEDENOJ REVIZIJI (NALAZI)

1. Uvod

Opština Istočno Novo Sarajevo (u daljem tekstu: Opština) je u sastavu Grada Istočno Sarajevo. Opština zauzima površinu od 38 km² i obuhvata naseljena mjesta Lukavica, Klek, Kozarevići, Miljevići, Petrovići, Sarajevo – dio Novog Sarajeva, Toplik i Tvrdimići.

Opština ostvaruje svoje nadležnosti u skladu sa Ustavom, Zakonom o lokalnoj samoupravi („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 97/16, 36/19 i 61/21), Statutom Opštine Istočno Novo Sarajevo („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, br. 24/17, 25/17 i 9/24) i drugim važećim propisima kojima su utvrđena područja odgovornosti, nadležnosti organa i način finansiranja opštine.

Organi opštine su Skupština i načelnik Opštine. Skupština opštine je organ odlučivanja i kreiranja politika opštine koju čini 21 odbornik, a načelnik zastupa i predstavlja Opštinu i nosilac je izvršne vlasti.

Prema Odluci Vlade Republike Srpske o stepenu razvijenosti jedinica lokalne samouprave u Republici Srpskoj za 2024. godinu („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 93/23) Opština je svrstana u razvijene jedinice lokalne samouprave.

Statutom Opštine uređuju se poslovi Opštine kao jedinice lokalne samouprave, organizacija i rad njenih organa opštine, imovina i finansiranje, akti i javnost rada organa opštine, učešće građana u lokalnoj samoupravi i dr.

Konsolidovani godišnji finansijski izvještaj Opštine čine finansijski izvještaji Opštinske uprave i nižih budžetskih korisnika koji su u sastavu Glavne knjige trezora (u daljem tekstu: GKT) Opštine i to Javna ustanova Centar za socijalni rad, Javna ustanova za kulturu „Kulturni centar“ Istočno Novo Sarajevo i Javna ustanova Sportsko-rekreativni centar „Slavija“ Istočno Novo Sarajevo. Entiteti javnog sektora koji se nalaze pod kontrolom Opštine su KP „Rad“ a.d. Istočno Novo Sarajevo, KP „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Istočno Novo Sarajevo, „Toplane“ a.d. Istočno Novo Sarajevo, KP „Sveti Marko“ a.d. Istočno Novo Sarajevo, JU Predškolska ustanova „Patrijarh Pavle“ Istočno Novo Sarajevo i JZU Dom zdravlja Istočno Sarajevo. U 2023. godini Opština je zajedno sa Gradom Istočno Sarajevo, Opštinom Pale i Opštinom Istočni Stari Grad osnovala JU Park prirode „Trebević“ Istočno Sarajevo.

Sredstva za funkcionisanje Opštine obezbjeđuju se iz poreskih i neporeskih prihoda i transfera između ili unutar jedinica vlasti, primitaka kao i od sredstava po kreditnoj osnovi.

Revizijom je obuhvaćen Konsolidovani finansijski izvještaj kojeg čine finansijski izvještaji Opštinske uprave i ostalih budžetskih korisnika.

Na dostavljeni Nacrt izvještaja o provedenoj finansijskoj reviziji nije bilo primjedbi.

Preporuke date u ovom izvještaju, u cilju njihovog naglašavanja, boldovane su i pisane italic slovima.

2. Provođenje preporuka iz prethodnog izvještaja

Glavna služba za reviziju javnog sektora Republike Srpske je u revizijskom izvještaju Opštine za 2021. godinu (broj RV048-22 od 29.07.2022. godine) dala 16 preporuka vezano za finansijske izvještaje i 11 preporuka za usklađenost. Opština je dostavila odgovor o preduzetim radnjama radi prevazilaženja propusta i nepravilnosti utvrđenih u revizijskom izvještaju, u roku propisanom članom 21. stav (3) Zakona o reviziji javnog sektora Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 98/05 i 20/14). Uvidom u relevantnu dokumentaciju utvrđeno je da je 10 preporuka provedeno, tri preporuke su djelimično provedene, 13 preporuka nije provedeno, a jedna preporuka nije aktuelna jer propis (Posebni kolektivni ugovor za zaposlene u oblasti lokalne samouprave) sa kojim je trebalo da se izvrši usklađivanje nije na snazi.

Preporuke koje su djelimično provedene odnose se na evidentiranje namirenja potraživanja putem nefinansijske imovine i avansnih uplata po osnovu naknada; analizu vrijednosti zemljišta i klasifikaciju zemljišta koje je predmet prodaje kao imovine namijenjene prodaji i zapošljavanje na određeno i neodređeno vrijeme u skladu sa Zakonom o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave (tačka 3., 6.1.1.1. i 6.3.1.2. izvještaja). Preporuke koje nisu provedene odnose se na konsolidaciju entiteta javnog sektora u skladu sa članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike; klasifikaciju rashoda po osnovu grantova, po osnovu korišćenja robe i usluga i transfera u skladu sa odredbama Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike; evidentiranje obračunskih rashoda i potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode u skladu sa odredbama Uputstva o primjeni MRS-JS 23; evidentiranje potraživanja koja dopijevaju u periodu do godinu dana od datuma izvještavanja u skladu sa članom 68. stav (6) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike; iskazivanje učešća u kapitalu po osnovu osnivačkih uloga na poziciji akcije i učešća u kapitalu; uknjižavanje na vanbilansnim pozicijama u skladu sa članom 89. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike; sačinjavanje Bilansa novčanih tokova u skladu sa članom 42. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika; provođenje popisa u skladu sa Pravilnikom o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza; objelodanjivanje informacija u Napomenama uz finansijske izvještaje shodno članu 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika; uključivanje u jedinstven sistem računa trezora Opštine Predškolske ustanove „Patrijarh Pavle“; uspostavljanje sistema internih kontrola u skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru; definisanje pravila i kriterijuma za raspodjelu sredstava granta organizacijama i udruženjima u oblasti obrazovanja, naučno-istraživačke djelatnosti, kulture i informacija i razmatranje i usvajanje plana izmirenja obaveza prenesenih iz prethodnog perioda (tačka 3., 6., 6.1.2.1., 6.2.1.2., 6.3.1.2., 6.3.3., 6.4. i 6.6. izvještaja).

3. Zaključak o funkcionisanju sistema internih kontrola

Organizacija i rad organa Opštine, poslovi, nadležnosti i odgovornosti, finansiranje, učešće građana u lokalnoj samoupravi, saradnja i predstavljanje, kao i druga pitanja od značaja za rad i obavljanje poslova propisani su Zakonom o lokalnoj samoupravi i bliže uređeni Statutom Opštine.

Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u Opštinskoj upravi Opštine Istočno Novo Sarajevo („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, br. 21/19, 24/19, 16/20, 22/20, 25/20, 27/20, 6/21, 9/21, 16/21, 17/21, 23/21, 21/22, 6/23, 10/23, 16/23, 5/24, 22/24 i 25/24) sistematizovano je 68 radnih mjesta za 94 izvršioca (bez funkcionera). Na dan 31.12.2024. godine u Opštinskoj upravi su bila 73 zaposlena, od čega 56 na neodređeno vrijeme, 10 na određeno vrijeme i sedam imenovanih lica (vršioci dužnosti načelnika odjeljenja, vršilac dužnosti sekretara Skupštine opštine i šef kabineta načelnika Opštine), bez funkcionera. Osim Opštinske uprave u sastavu lokalnog trezora su i budžetski korisnici čije se plate finansiraju iz budžetskih sredstava Opštine u kojima je na dan 31.12.2024. godine bilo zaposleno 40 izvršilaca, od čega u JU „Centar za socijalni rad“ (10), JU „Kulturni centar“ (14) i JU SRC „Slavija“ (16).

Tokom 2024. godine u Opštinskoj upravi je zaposleno osam izvršilaca na neodređeno vrijeme i četiri izvršioca na određeno vrijeme, imenovan je vršilac dužnosti načelnika odjeljenja, a za 10 izvršilaca je prestao radni odnos. Od navedenog broja izvršilaca zaposlenih na određeno vrijeme, jedan izvršilac je angažovan po osnovu povećanog obima posla, na period duži od šest mjeseci, što nije u skladu sa članom 61. stav (1) tačka 2) Zakona o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 97/16) - tačka 2. izvještaja.

Članom 16. stav (6) Zakona o sistemu javnih službi („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 68/07, 109/12 i 44/16) je propisano da upravni odbor ustanove čiji je osnivač ili suosnivač jedinica lokalne samouprave imenuje i razrješava Skupština opštine, na prijedlog načelnika opštine, nakon provedenog postupka javne konkurencije. Međutim, Skupština opštine je imenovala vršioca dužnosti članova Upravnog odbora JU „Centar za socijalni rad“ koji tu dužnost obavljaju od 2022. godine, kao i JU „Kulturni centar“ u 2024. godini na period od šest mjeseci.

Članom 18. stav (2) Zakona o sistemu javnih službi je propisano da direktora javne ustanove imenuje i razrješava osnivač, na period od četiri godine i uz prethodno sproveden postupak javne konkurencije. Takođe, Skupština opštine je imenovala vršioca dužnosti direktora JU „Centar za socijalni rad“ koji tu dužnost obavlja od 2022. godine.

U JU „Kulturni centar“ sa dva izvršioca su zaključeni ugovori o radu na određeno vrijeme, zbog povećanog obima posla i obuke, na radnim mjestima „administrativni službenik“ i „sekretar i administrativno tehnički sekretar ustanove“ koja nisu sistematizovana Pravilnikom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta, što nije u skladu sa članom 26. Zakona o radu („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 1/16, 66/18, 119/21, 112/23 i 39/24), kojim je propisano da radni odnos može da se zasnuje ukoliko su ispunjeni uslovi utvrđeni posebnim zakonom, opštim aktom poslodavca i aktom o sistematizaciji. Pored navedenog, članom 10. Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u JU „Kulturni centar“ Istočno Novo Sarajevo sistematizovano je 10 radnih mjesta sa 10 izvršilaca, a sa 31.12.2024. godine je bilo zaposleno 14 izvršilaca.

Odlukom Vlade Republike Srpske o primjeni odredbi Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 21/21 i 69/21) produžena je primjena odredbi Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 20/17, 85/18, 86/18, 21/20, 21/21, 69/21 i 8/22), a koja je osporena Odlukom Ustavnog suda Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 20/23). Opština je koeficijente za obračun plata zaposlenih prilagodila odredbama Posebnog kolektivnog ugovora za zaposlene u oblasti lokalne samouprave Republike Srpske.

Shodno Zaključku Vlade Republike Srpske o potrebi uvođenja domova zdravlja u lokalni trezor jedinice lokalne samouprave od 07.03.2024. godine, Skupština Opštine Istočno Novo Sarajevo je dana 17.04.2024. godine donijela Odluku o uvođenju JZU Dom zdravlja Istočno Sarajevo u trezorski sistem poslovanja Opštine Istočno Novo Sarajevo od 01.01.2025. godine, a dana 30.12.2024. godine izmjenu prethodno pomenute Odluke kojom je predviđeno uvođenje JZU Dom zdravlja Istočno Sarajevo u trezorski sistem poslovanja Opštine Istočno Novo Sarajevo „kada se steknu uslovi“. Osnivači JZU Dom zdravlja Istočno Sarajevo su Opština Istočno Novo Sarajevo i Opština Istočna Ilidža.

Pojedini putni nalozi za službena putovanja u inostranstvo ne sadrže vrijeme prelaska granice, te stoga nije moguće utvrditi vrijeme provedeno u inostranstvu, kako je propisano tačkom 10. Odluke o visini naknade troškova za putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 57/21).

U skladu sa Rješenjem o imenovanju Komisija za popis imovine i obaveza sa stanjem na dan 31.12.2024. godine, izvršen je popis i evidentiranje rezultata popisa. Revizijskim ispitivanjem provođenja istog utvrđene su neusklađenosti sa članom 15. stav (3), 17. stav (5) i 18. stav (1) tačka 5) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog sa stvarnim stanjem imovine i obaveza („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 45/16 i 113/21), jer Opštinska uprava nije izvršila pribavljanje eksternih potvrda stanja (konfirmacija salda potraživanja i obaveza) sa 31.12.2024. godine kako bi u popisne liste unijela podatke o stvarnim vrijednostima imovine i obaveza u roku propisanom navedenim članovima pravilnika, s obzirom da su konfirmacije salda poslate kupcima na usaglašavanje dana 06.03.2025. godine, a izvještaj o popisu dostavljen načelniku Opštine dana 04.03.2025. godine. Takođe, JU „Kulturni centar“ i JU Sportsko-rekreativni centar

„Slavija“ nisu izvršili pribavljanje eksternih potvrda stanja potraživanja i obaveza (konfirmacija salda) sa 31.12.2024. godine.

Pomoćna evidencija proizvedene stalne imovine (osnovnih sredstava) nije uspostavljena prema odredbama člana 12. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 94/15 i 78/20), zbog čega nije omogućena analitička evidencija po pojedinačnim sredstvima (jedinica mjere, količina/dužina, naziv dobavljača, rezidualna vrijednost i druge karakteristike svakog pojedinačnog sredstva).

Predškolska ustanova „Patrijarh Pavle“ Istočno Novo Sarajevo nije uključena u jedinstven sistem računa trezora Opštine kako je propisano članom 8. Odluke o osnivanju Predškolske ustanove „Patrijarh Pavle“ Istočno Novo Sarajevo od 26.09.2016. godine i članom 8. stav (2) Odluke o usklađivanju osnivačkog akta Predškolske ustanove „Patrijarh Pavle“ Istočno Novo Sarajevo od 18.12.2024. godine.

U skladu sa Zakonom o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 91/16) i Uputstvom o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 99/17), imenovano je odgovorno lice zaduženo za uspostavljanje, provođenje i razvoj finansijskog upravljanja i kontrole. Međutim, nisu definisani ključni poslovni procesi, nije uspostavljena knjiga/mapa poslovnih procesa kao ni registar rizika, niti je donesena strategija upravljanja rizicima, što nije u skladu sa tačkom 22. Uputstva o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole. Opština nije dostavila godišnji izvještaj o sprovođenju planiranih aktivnosti na uspostavljanju i razvoju sistema finansijskog upravljanja i kontrole Centralnoj jedinici putem PIFC aplikacije, te izjavu u vezi sa dostignutim stepenom razvoja sistema internih finansijskih kontrola za 2024. godinu i izjavu o planiranim mjerama za uspostavljanje nedostignutog nivoa razvoja sistema internih finansijskih kontrola za narednu godinu, što nije u skladu sa odredbama Pravilnika o sadržaju izvještaja i načinu izvještavanja o sistemu finansijskog upravljanja i kontrole („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 1/22).

Jedinica za internu reviziju je prema planu za 2024. godinu provela aktivnosti kroz tri redovne revizije i svoj rad obrazložila u vidu Godišnjeg izvještaja o internoj reviziji za period 01.01-31.12.2024. godine.

Shodno naprijed navedenom i dijelu tačke 5. i 6. ovog izvještaja, uspostavljeni sistem internih kontrola nije funkcionisao na način da je obezbijedio istinito i fer izvještavanje i usklađenost sa važećim zakonima i drugim propisima.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se:

- uspostavi sistem internih kontrola u smislu da se identifikuju i procijene rizici, uspostavi knjiga/mapa poslovnih procesa i donese strategija upravljanja rizicima u skladu sa odredbama Zakona o sistemu internih finansijskih kontrola u javnom sektoru i tačkom 22. Uputstva o načinu i postupku uspostavljanja i sprovođenja sistema finansijskog upravljanja i kontrole;***
- zapošljavanje na određeno vrijeme vrši u skladu sa članom 61. Zakona o službenicima i namještenicima u organima jedinice lokalne samouprave;***
- u jedinstven sistem računa trezora Opštine Istočno Novo Sarajevo uključi Predškolska ustanova „Patrijarh Pavle“ Istočno Novo Sarajevo u skladu sa članom 8. Odluke o osnivanju Predškolske ustanove „Patrijarh Pavle“ Istočno Novo Sarajevo i članom 8. stav (2) Odluke o usklađivanju osnivačkog akta Predškolske ustanove „Patrijarh Pavle“ Istočno Novo Sarajevo;***
- dnevnice u inostranstvu obračunavaju u skladu tačkom 10. Odluke o visini naknade troškova za službena putovanja u zemlji i inostranstvu za zaposlene u Republici Srpskoj;***
- pomoćna evidencija stalne imovine uspostavi na način da se obezbijedi uvid u analitičke podatke u skladu sa članom 12. Zakona o računovodstvu i reviziji Republike Srpske.***

Preporučuje se načelniku Opštine i direktoru JU Sportsko-rekreativni centar „Slavija“ i JU „Kulturni centar“ Istočno Novo Sarajevo da obezbijede da se postupci i procedure provođenja popisa imovine i obaveza vrše u skladu sa članom 15. stav (3), 17. stav (5) i 18. stav (1) tačka 5) Pravilnika o načinu i rokovima vršenja popisa i usklađivanja knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem imovine i obaveza.

Preporučuje se direktoru JU „Kulturni centar“ Istočno Novo Sarajevo da obezbijedi da se zapošljavanje vrši na sistematizovana radna mjesta, a broj zaposlenih izvršilaca uskladi sa članom 10. Pravilnika o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta u JU „Kulturni centar“ Istočno Novo Sarajevo.

Preporučuje se Skupštini opštine Istočno Novo Sarajevo da obezbijedi da se u skladu sa odredbama člana 16. stav (6), odnosno člana 18. stav (2) Zakona o sistemu javnih službi imenuje upravni odbor JU „Centar za socijalni rad“ i JU „Kulturni centar“ i direktor JU „Centar za socijalni rad“.

4. Nabavke

Planom javnih nabavki sa izmjenama i dopunama plana javnih nabavki u Opštinskoj upravi Opštine Istočno Novo Sarajevo za 2024. godinu, predviđen je ukupno 151 postupak nabavki ukupne vrijednosti od 11.992.138 KM bez uračunatog poreza na dodatu vrijednost, od čega 43 postupka nabavki robe (533.787 KM), 67 postupaka nabavki usluga (805.843 KM) i 41 postupak nabavki radova (10.652.508 KM).

Prema izvještaju o realizaciji u toku 2024. godine provedena su 103 postupka javnih nabavki ukupne ugovorene vrijednosti od 5.390.499 KM i to 58 direktnih sporazuma (264.933 KM), 27 otvorenih postupaka (4.415.925 KM), sedam postupaka putem konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda (129.019 KM), dva pregovaračka postupka bez objave obavještenja (272.914 KM) i devet postupaka nabavki neprioritetnih usluga iz Aneksa II Zakona o javnim nabavkama (306.067 KM). Pored navedenog, realizovane su dvije nabavke prema članu 10c stav (1) Zakona o javnim nabavkama, a odnose se na radove na vodovodnoj mreži (113.063 KM) i radove na izgradnji kanalizacione mreže (685.470 KM). Postupak nabavke radova na izgradnji bazena koji je planiran i pokrenut u 2024. godini putem otvorenog postupka planirane vrijednosti 3.418.803 KM, zbog žalbi je okončan u 2025. godini (obavještenje o dodjeli ugovora od 15.10.2025. godine).

Revizijskim ispitivanjima obuhvaćeni su postupci nabavki kod Opštinske uprave ukupne vrijednosti od 2.953.526 KM (55% od ukupno ugovorenih nabavki u 2024. godini) i to 11 otvorenih postupaka ukupne vrijednosti od 2.515.483 KM (nabavka promotivnog materijala i pribora 30.797 KM, pružanje usluga fizičko-tehničkog obezbjeđenja imovine i ljudi i obezbjeđenja manifestacija 57.940 KM, vozila putem lizinga 97.557 KM, održavanje javne rasvjete u 2024. godini 85.400 KM, izgradnja Njegoševe ulice 255.224 KM, izgradnja saobraćajnice Tvrdimići - II dionica 417.300 KM, izgradnja saobraćajnice Uzdojnice - I dionica 298.143 KM, izgradnja saobraćajnice spoj Karađorđeve - Nikole Tesle 307.451 KM, održavanje puteva 259.724 KM, nabavka i ugradnja namještaja i opreme u vrtiću 369.608 KM i rekonstrukcija Kninske ulice 336.339 KM), jedan pregovarački postupak bez objave obavještenja u vrijednosti od 239.400 KM (nepredviđeni i naknadni radovi na izgradnji vrtića), četiri postupka putem konkurentskog zahtjeva za dostavljanje ponuda ukupne vrijednosti od 89.951 KM (nabavka paketa sa hranom i higijenskim sredstvima socijalno ugroženim stanovnicima Opštine 21.172 KM, vozila putem lizinga 42.945 KM, čišćenje i održavanje higijene 16.884 KM i usluge snimanja i prenosa uživo događaja i manifestacija 8.950 KM), jedan direktni sporazum u vrijednosti od 5.992 KM (nabavka udžbenika za učenike Osnovne škole) i jedan postupak nabavke usluga iz Aneksa II zakona u vrijednosti od 102.700 KM (organizacija manifestacija).

Kod javnih nabavki obuhvaćenih revizijskim ispitivanjima nisu utvrđene neusklađenosti sa Zakonom o javnim nabavkama.

5. Priprema i donošenje budžeta

Skupština opštine Istočno Novo Sarajevo je, na sjednici održanoj dana 15.12.2023. godine, donijela Odluku o usvajanju Budžeta Opštine Istočno Novo Sarajevo za 2024. godinu („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 27/23) u ukupnom iznosu od 27.706.158 KM i Odluku o izvršenju Budžeta Opštine Istočno Novo Sarajevo za 2024. godinu, a na sjednici održanoj dana 30.12.2024. godine Odluku o usvajanju Rebalansa budžeta Opštine Istočno Novo Sarajevo za 2024. godinu („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 28/24) u iznosu od 27.850.952 KM i Odluku o izvršenju Rebalansa budžeta Opštine Istočno Novo Sarajevo za 2024. godinu.

Rebalansom budžeta za 2024. godinu su planirani ukupni prihodi i primici u iznosu od 27.850.952 KM od čega poreski prihodi (14.661.758 KM), neporeski prihodi (6.002.596 KM), transferi između budžetskih jedinica (584.870 KM), primici za nefinansijsku imovinu (2.235.000 KM), primici za nefinansijsku imovinu iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti (2.500 KM), ostali primici (73.082 KM), neutrošena sredstva iz ranijeg perioda (4.000.000 KM) i raspodjela suficita iz prethodne godine (291.146 KM). Neutrošena sredstva iz ranijeg perioda planirana u budžetu/rebalansu budžeta za 2024. godinu se odnose na kreditna sredstva obezbijedena u 2023. godini za izgradnju bazena (tačka 4. izvještaja). Opština je, dana 19.11.2024. godine, dobila saglasnost Ministarstva finansija na sačinjenu Analizu neraspoređenog suficita od 11.11.2024. godine, dok je Skupština opštine dana 18.12.2024. godine usvojila Odluku o raspoređivanju neraspoređenog suficita po Izvještaju o izvršenju budžeta za 2023. godinu kojom je odobrila raspoređivanje suficita u iznosu od 291.146 KM za pokriće deficita iz 2020. godine.

Rebalansom Budžeta za 2024. godinu odobren je budžetski okvir u iznosu od 27.850.952 KM, od čega za finansiranje budžetskih rashoda i izdataka, i to rashoda za lična primanja (3.902.627 KM), po osnovu korišćenja robe i usluga (3.653.738 KM), finansiranja (429.300 KM), subvencija (530.000 KM), grantova (3.248.437 KM), doznaka na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta opština i gradova (1.929.800 KM), finansiranja i druge finansijske troškove i rashodi transakcija razmjene između i unutar jedinica vlasti (237.380 KM), po sudskim rješenjima (63.500 KM), transfera između ili unutar jedinica vlasti (205.000 KM), izdataka za nefinansijsku imovinu (12.007.235 KM), izdataka za otplatu dugova (624.535 KM), ostalih izdataka (789.400 KM) i budžetske rezerve (230.000 KM).

Nakon rebalansa Budžeta, putem 10 realokacija izvršena je preraspodjela sredstava u ukupnom iznosu od 190.352 KM.

Saglasno odlukama načelnika, odobreno je korišćenje budžetske rezerve na ime doznaka građanima koje se isplaćuju iz budžeta Opštine (35.500 KM) i po projektu energetske efikasnosti u stambenim objektima u vlasništvu demobilisanih boraca, porodica poginulih boraca, ratnih vojnih invalida kao i članova porodica umrlih boraca, Odbrambeno-otadžbinskog rata Republike Srpske (150.000 KM).

Načelnik opštine je donio Plan zapošljavanja u Opštinskoj upravi opštine Istočno Novo Sarajevo („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 3/24).

Opština nije sačinila Plan za izmirenje neizmirenih obaveza prenesenih iz prethodnog perioda, što nije u skladu sa članom 9. stav (4) Zakona o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 94/15 i 62/18) i tačkom 2. Uputstva o sadržaju Plana za izmirenje neizmirenih obaveza prenesenih iz prethodnog perioda i izvještaja o realizaciji plana („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 94/18).

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se donese Plan za izmirenje neizmirenih obaveza prenesenih iz prethodnog perioda i dostavi Fiskalnom savjetu radi davanja mišljenja shodno članu 9. stav (4) Zakona o fiskalnoj odgovornosti u Republici Srpskoj i tački 2. Uputstva o sadržaju Plana za izmirenje neizmirenih obaveza prenesenih iz prethodnog perioda i izvještaja o realizaciji plana.

6. Finansijski izvještaji

Opština je sačinila Konsolidovani finansijski izvještaj za korisnike budžeta Opštine Istočno Novo Sarajevo za 2024. godinu u skladu sa članom 26. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 15/17 i 17/22) i obrasce finansijskog izvještaja sa Napomenama dostavila Ministarstvu finansija Republike Srpske u skladu sa članom 49. stav (6) pomenutog pravilnika.

Prilikom izrade Konsolidovanog finansijskog izvještaja za 2024. godinu Opština nije primijenila procenite učešća kapitala Opštine u osnovnom kapitalu kontrolisanih entiteta na ukupnu vrijednosti kapitala kod KP „Vodovod i kanalizacija“ a.d. Istočno Sarajevo, „Toplane-INS“ a.d. Istočno Sarajevo, Predškolske ustanove „Patrijarh Pavle“ Istočno Sarajevo i JU Park prirode „Trebević“ Istočno Sarajevo, kako je propisano članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se Konsolidovani bilans stanja sačinjava u skladu sa članom 123. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.1. Izvještaj o izvršenju budžeta

Izvršenje budžeta Opštine za period 01.01-31.12.2024. godine iskazano je u obrascu Periodični izvještaj o izvršenju budžeta na računovodstvenom fondu 01 - opšti fond, što predstavlja budžet u užem smislu (u daljem tekstu: PIB 01). U obrascu Periodični izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima (u daljem tekstu: PIF) je iskazan fond 01 i fond 05 - fond za posebne projekte.

Opština je u obrascu PIB 01 iskazala budžetske prihode i primitke u iznosu od 19.939.650 KM, što je 13% niže u odnosu na Rebalansom budžeta planirane prihode i primitke, a budžetski rashodi i izdaci iskazani su u iznosu od 19.896.022 KM, što je 29% niže u odnosu na budžetski okvir odobren rebalansom Budžeta.

Za više ostvarene rashode na pojedinim pozicijama su provedene dozvoljene realokacije, shodno članu 41. Zakona o budžetskom sistemu Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 121/12, 52/14, 103/15, 15/16 i 110/24).

U obrascu PIF izvršenje je iskazano na budžetskom fondu 01 i fondu 05 (11.028 KM).

Izvještaj o izvršenju budžeta za 2024. godinu je objavljen u Službenim novinama Grada Istočno Sarajevo broj 20/25.

6.1.1. Prihodi i primici

Prihodi i primici za 2024. godinu na nivou Konsolidovanog izvještaja o izvršenju po računovodstvenim fondovima (PIF) su iskazani u iznosu od 19.950.678 KM.

6.1.1.1. Prihodi

Budžetski prihodi su iskazani u iznosu od 18.595.793 KM (fond 01), a čine ih poreski prihodi, neporeski prihodi i transferi jedinicama lokalne samouprave.

Poreski prihodi su iskazani u iznosu od 15.047.137 KM, a najvećim dijelom se odnose na prihode ostvarene od indirektnih poreza preko Uprave za indirektno oporezivanje BiH (2.917.112 KM), prihode od poreza na prihode od igara na sreću (9.319.609 KM), prihode od poreza na lična primanja (1.819.589 KM) i prihode od poreza na imovinu (990.709 KM).

Neporeski prihodi su iskazani u iznosu od 3.015.944 KM, a najvećim dijelom se odnose na prihode od zakupa i rente (1.624.637 KM), administrativnih taksi (152.365 KM), komunalnih naknada i taksi (170.123 KM), naknada po raznim osnovama (650.430 KM), prihode od pružanja javnih usluga (300.564 KM), novčanih kazni (22.153 KM) i ostale neporeske prihode (95.672 KM).

Pravilnikom o obračunu, naplati i kontroli naplate javnih prihoda od 12.03.2008. godine su propisani neporeski prihodi prema vrstama prihoda, naplata i kontrola naplate neporeskih prihoda i druga pitanja od značaja za poboljšanje naplate prihoda budžeta Opštine.

Prihodi od zakupa i rente (1.624.637 KM) se odnose na prihode od davanja u zakup objekata Opštine (109.680 KM) i prihode od zemljišne rente (1.514.957 KM). Prihodi od zemljišne rente se odnose na obavezu plaćanja naknade iz osnova prirodnih pogodnosti gradskog građevinskog zemljišta, a koje plaća investitor koji gradi objekat na gradskom građevinskom zemljištu shodno Zakonu o uređenju prostora i građenju („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 40/13, 106/15, 3/16 i 84/19), Odluci o utvrđivanju osnovice za obračun i visini rente („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, br. 6/23 i 7/24) i Odluci o uređenju prostora i građevinskom zemljištu („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, br. 7/21, 12/21, 22/21 i 14/22).

Opština je naplatu prihoda po osnovu administrativnih taksi propisala Odlukom o opštinskim administrativnim taksama („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, br. 2/12, 17/13, 22/16 i 5/22), a komunalnih naknada i taksi Odlukom o komunalnoj naknadi na području Grada Istočno Sarajevo („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 27/24) i Odlukom o javnom oglašavanju na teritoriji opštine Istočno Novo Sarajevo („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 1/23).

Prihodi od naknada po raznim osnovama (650.430 KM) najvećim dijelom se odnose na prihode od naknade za uređenje građevinskog zemljišta (435.620 KM) prema Odluci o uređenju prostora i građevinskom zemljištu, prihode po osnovu promjene namjene poljoprivrednog zemljišta u građevinsko zemljište (22.718 KM) prema Zakonu o poljoprivrednom zemljištu („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 93/06, 86/07, 14/10, 5/12, 58/19, 119/21 i 106/22), prihode po osnovu naknada za vode (66.783 KM) prema Zakonu o vodama Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 50/06, 92/09, 121/12 i 74/17), naknade za korišćenje komunalnih dobara od opšteg interesa (95.593 KM) prema Zakonu o komunalnim djelatnostima („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 124/11 i 100/17) i Odluci o komunalnoj naknadi na području Grada Istočno Sarajevo.

Prihodi od pružanja javnih usluga (300.564 KM) se odnose na prihode opštinskih organa uprave (117.468 KM) i vlastite prihode nižih budžetskih korisnika (183.097 KM) koji se odnose na prihode JU „Centar za socijalni rad“ (23.769 KM) po osnovu smještaja korisnika prava prema Zakonu o socijalnoj zaštiti („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 37/12, 90/16, 94/19, 42/20 i 36/22), prihode JU „Kulturni centar“ (92.384 KM) i prihode JU SRC „Slavija“ (66.944 KM).

Ostali neporeski prihodi (95.672 KM) najvećim dijelom se odnose na refundirana sredstva od strane Zavoda za zapošljavanje Republike Srpske za pripravnike Opštinske uprave (54.400 KM), uplate od Božićnog turnira u organizaciji Opštine (18.548 KM), naplaćene štete načinjene na javnoj imovini (7.720 KM), povrati po kvartalnim zapisnicima Poreske uprave.

Skupština opštine je usvojila programe/planove o utrošku sredstava po osnovu naknada za korišćenje šuma, voda, promjenu namjene poljoprivrednog zemljišta u građevinsko zemljište i uređenja gradskog građevinskog zemljišta („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 20/24).

Revizijom je utvrđeno da su neporeski prihodi precijenjeni u najmanjem iznosu od 47.832 KM, za koliko su potcijenjeni primici po osnovu primljenih avansa u zemlji (koji se zatvaraju u sljedećoj ili narednim godinama) i obaveze za primljene avanse, jer su pretplate koje su izvršene po osnovu zemljišne rente, naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta i komunalne naknade za reklamne panoe priznate kao neporeski prihodi, što nije u skladu sa članom 114. stav (1) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Transferi između ili unutar jedinice vlasti su iskazani u iznosu od 532.712 KM (na fondu 01). Transferi između različitih jedinica vlasti najvećim dijelom se odnose na transfer od

Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite za finansiranje prava po osnovu Zakona o socijalnoj zaštiti (519.027 KM).

6.1.1.2. Primici

Primici su iskazani u iznosu od 1.343.857 KM na fondu 01 i 11.028 KM na fondu 05. Čine ih primici za nefinansijsku imovinu (1.233.363 KM), nefinansijsku imovinu iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (2.098 KM), od zaduživanja (11.028 KM) i ostali primici (108.396 KM).

Primici za nefinansijsku imovinu (1.233.363 KM) se odnose na primitke po osnovu prodaje zemljišta (1.201.826 KM), od zaliha robe u maloprodaji (30.593 KM) i za zgrade i objekte (944 KM).

Primici po osnovu prodaje zemljišta (1.201.826 KM) su ostvareni po osnovu prodaje gradskog građevinskog zemljišta u skladu sa odlukama Skupštine opštine, a nakon provedene licitacije shodno Odluci o utvrđivanju najniže početne prodajne tržišne cijene građevinskog zemljišta po zonama gradskog građevinskog zemljišta i ostalog građevinskog zemljišta na području opštine Istočno Novo Sarajevo za 2024. godinu („Službene novine Grada Istočno Sarajevo”, broj 7/24), Odluci o načinu i uslovima prodaje građevinskog zemljišta u svojini jedinice lokalne samouprave neposrednom pogodbom („Službene novine Grada Istočno Sarajevo”, broj 12/24) i Pravilniku o postupku javnog konkursa za raspolaganje nepokretnostima u svojini Republike Srpske i jedinica lokalne samouprave („Službeni glasnik Republike Srpske”, br. 20/12 i 63/19).

Primici od zaliha robe u maloprodaji (30.593 KM) se odnose na prodaju proizvoda iz trgovinskog lanca „Hercegovačka kuća“ u JU SRC „Slavija“.

Ostali primici (108.369 KM) najvećim dijelom se odnose na primitke po osnovu izlaznog poreza na dodatu vrijednost koji sa naplaćuje po osnovu izdavanja u zakup imovine (52.031 KM), naknade plata za porodijsko i roditeljsko odsustvo refundirane od JU Javni fond za dječiju zaštitu (41.781 KM) i naknade plata za vrijeme bolovanja refundirane od Fonda zdravstvenog osiguranja (14.245 KM).

Primici po osnovu primljenih avansa u zemlji (koji se zatvaraju u sljedećoj ili narednim godinama) su potcijenjeni u najmanjem iznosu od 47.932 KM (tačka 6.1.1.1. izvještaja).

6.1.2. Rashodi i izdaci

Rashodi i izdaci u obrascu PIF su iskazani u ukupnom iznosu od 19.896.022 KM (fond 01).

6.1.2.1. Rashodi

Rashodi su iskazani po osnovu budžetskih rashoda koje čine tekući rashodi (13.129.513 KM).

Tekući rashodi su iskazani po osnovu rashoda za lična primanja zaposlenih (3.547.138 KM), korišćenja robe i usluga (3.294.452 KM), finansiranja i drugih finansijskih troškova (380.242 KM), subvencija (516.788 KM), grantova (3.316.937 KM), doznaka na ime socijalnih davanja (1.987.834 KM), finansiranja između jedinica vlasti (24.938 KM) i po sudskim rješenjima (61.184 KM).

Rashodi za lična primanja zaposlenih su iskazani u iznosu od 3.547.138 KM (fond 01), a odnose se na rashode za bruto plate zaposlenih (2.775.368 KM), bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada (648.315 KM), naknadu plata zaposlenih za vrijeme bolovanja, roditeljskog odsustva i ostalih naknada plata (65.251 KM) i otpremnine i jednokratne pomoći (58.204 KM). Rashode za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada najvećim dijelom čine naknade za prevoz na posao i sa posla (24.017 KM), topli obrok (215.077 KM), regres za godišnji odmor (160.276 KM), jubilarne nagrade (1.100 KM), dnevnice za službena putovanja u zemlji i inostranstvu (5.793 KM), te porez i doprinosi na navedene naknade (241.854 KM).

Rashodi po osnovu korišćenja robe i usluga su iskazani u iznosu od 3.294.452 KM (fond 01), a odnose se na rashode po osnovu zakupa (4.000 KM), energije, komunalnih i komunikacionih usluga (513.025 KM), režijskog materijala (49.963 KM), tekućeg održavanja (690.748 KM), putovanja i smještaja (41.177 KM), stručnih usluga (170.761 KM), usluga održavanja javnih površina i zaštite životne sredine (655.148 KM) i ostale neklasifikovane rashode (1.169.630 KM).

Rashodi po osnovu utroška električne energije, komunalnih, komunikacionih i transportnih usluga najvećim dijelom se odnose na rashode po osnovu utroška električne energije (185.963 KM), za centralno grijanje (95.275 KM), po osnovu utroška prirodnog gasa (57.410 KM), za usluge obezbjeđenja imovine (53.173 KM), za usluge korišćenja fiksnog telefona (19.664 KM), za usluge odvoza smeća (17.011 KM) i za poštanske usluge (16.248 KM).

Rashodi za režijski materijal najvećim dijelom se odnose na rashode za obrasce i papir (24.018 KM), ostali materijal za održavanje čistoće (8.806 KM), kompjuterski materijal (6.915 KM) i ostali kancelarijski materijal (4.449 KM).

Rashodi za tekuće održavanje najvećim dijelom se odnose na rashode za tekuće održavanje objekata drumskog saobraćaja (339.355 KM), ostale usluge i materijal za tekuće popravke i održavanje ostalih građevinskih objekata (145.455 KM), tekuće održavanje sportsko-rekreativnih terena, uređenih zelenih površina, parkova i trgova (94.495 KM), ostale usluge i materijal za tekuće popravke i održavanje zgrada (61.508 KM) i tekuće održavanje opreme za obrazovanje i sport (13.882 KM).

Rashodi za tekuće održavanje objekata drumskog saobraćaja se odnose na održavanje lokalnih puteva na području Opštine na osnovu zaključenog Okvirnog sporazuma sa DEMUS d.o.o. Sarajevo od 17.07.2023. godine na period od tri godine u iznosu od 464.904 KM i pojedinačnog ugovora zaključenog za 2024. godinu.

Rashodi po osnovu putovanja i smještaja najvećim dijelom se odnose na rashode po osnovu utroška nafte i naftnih derivata (14.143 KM), smještaja na službenim putovanjima u inostranstvu (12.256 KM) i ostale rashode po osnovu službenih putovanja u inostranstvu (6.382 KM).

Rashodi za stručne usluge najvećim dijelom se odnose na rashode za usluge štampanja, grafičke obrade, kopiranja i uvezivanja (37.591 KM), usluge objavljivanja tendera, oglasa i informativnih tekstova (45.887 KM) i usluge održavanja računara i biro opreme (23.530 KM).

Rashodi za usluge održavanja javnih površina i zaštite životne sredine se odnose na usluge zimske službe (200.147 KM), usluge čišćenja javnih površina (224.483 KM), po osnovu utroška električne rasvjete na javnim površinama (220.203 KM) i ostale usluge održavanja javnih površina (10.316 KM).

Obavljanje djelatnosti zajedničke komunalne potrošnje povjereno je KP „RAD“ a.d. Istočno Sarajevo shodno članu 10. Zakona o komunalnim djelatnostima („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 124/11 i 100/17). Skupština Opštine je donijela Program usluga zajedničke komunalne potrošnje za 2024. godinu i Program rada zimske službe za 2024. godinu („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 27/23) u skladu sa članom 21. Zakona o komunalnim djelatnostima.

Ostali neklasifikovani rashodi najvećim dijelom se odnose na rashode po osnovu organizacije prijema i manifestacija (619.085 KM), za bruto naknade skupštinskim poslanicima i odbornicima (174.526 KM), za bruto naknade po ugovoru o djelu (67.999 KM), za bruto naknade članovima komisija i radnih grupa (64.988 KM), za bruto naknade za privremene i povremene poslove i dopunski rad (59.217 KM), po osnovu reprezentacije u zemlji (23.889 KM), za poklone (16.460 KM) i ostale nepomenute rashode (116.858 KM).

Rashodi finansiranja i drugi finansijski troškovi su iskazani u ukupnom iznosu od 380.424 KM (fond 01), a najvećim dijelom se odnose na rashode po osnovu kamata na obveznice u zemlji (146.691 KM), kamata na zajmove primljene od banaka (212.346 KM) i troškove obrade kreditne dokumentacije (19.200 KM).

Rashodi po osnovu kamata na obveznice u zemlji se odnose na efektivnu kamatu na obveznice emitovane javnom ponudom obračunate po dospijeću (finansijske obaveze poslije početnog priznavanja su vrednovane po amortizovanoj vrijednosti koristeći metod efektivne kamatne stope).

Rashodi po osnovu kamata na zajmove primljene od banaka se odnose na rashode kamata po odobrenom kreditu Raiffeisen bank dd Sarajevo za finansiranje kapitalnih investicija od 13.12.2023. godine.

Subvencije su iskazane u iznosu od 516.788 KM (fond 01), a čine ih subvencije javnim nefinansijskim subjektima u oblasti poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva (340.905 KM) i subvencije nefinansijskim subjektima u ostalim oblastima (175.883 KM).

Skupština opštine je donijela Program podsticaja razvoju privrede i poljoprivrede u Opštini Istočno Novo Sarajevo za 2024. godinu („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 7/24), a dodjela subvencija vršena je u skladu sa internim aktom kojim su definisani uslovi za ostvarivanje prava i nadzor namjenskog utroška sredstava.

Grantovi su iskazani u iznosu od 3.316.937 KM (fond 01), od toga 3.255.552 KM se odnosi na grantove Opštinske uprave, a 61.385 KM na grantove JU „Kulturni centar“. Čine ih tekući grantovi neprofitnim subjektima u zemlji (2.531.300 KM) i kapitalni grantovi neprofitnim subjektima u zemlji (785.637 KM).

Tekući grantovi neprofitnim subjektima u zemlji se odnose na grantove dodijeljene političkim organizacijama (91.707 KM), humanitarnim organizacijama (314.521 KM), sportskim i omladinskim organizacijama i udruženjima (928.695 KM), etničkim i vjerskim organizacijama i udruženjima (40.667 KM), organizacijama za afirmaciju porodice i zaštitu prava žena, djece, izbjeglih i raseljenih lica, boraca i osoba sa invaliditetom (19.145 KM), u oblasti zdravstvene i socijalne zaštite, zaštite životne sredine i komunalne djelatnosti (216.820 KM), u oblasti obrazovanja, naučno-istraživačke djelatnosti, kulture i informacija (919.744 KM).

Tekući grantovi sportskim i omladinskim udruženjima i organizacijama (928.695 KM) se odnose na sredstva dodijeljena sportskim klubovima na području Opštine shodno članu 11. Pravilnika o kategorizaciji sportista, sportova i raspodjeli budžetskih sredstava za sport Opštine („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 6/09) i odlukama načelnika, a u okviru rebalansom budžeta odobrenih sredstava. Skupština opštine je donijela Program razvoja sporta Opštine za period 2024-2028. godine („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 12/24).

Skupština opštine nije, u skladu sa svojim nadležnostima propisanim članom 39. Zakona o lokalnoj samoupravi, donijela interna akta za izbor korisnika i način raspodjele sredstava granta sportskim i omladinskim udruženjima i organizacijama, a dodjela istih je vršena na osnovu Pravilnika o kategorizaciji sportista, sportova i raspodjeli budžetskih sredstava za sport Opštine koji je donio načelnik Opštine i na osnovu odluka načelnika.

Tekući grantovi organizacijama i udruženjima u oblasti obrazovanja, naučno-istraživačke djelatnosti, kulture i informacija (919.744 KM) obuhvataju grantove Opštinske uprave (858.359 KM) i JU „Kulturni centar“ (61.385 KM). Sredstva u iznosu od 221.510 KM koja su dodijeljena JU Narodno pozorište Istočno Sarajevo (85.920 KM), JU Matična biblioteka Istočno Sarajevo (40.700 KM), osnovnim školama (61.757 KM), JU Srednja škola 28. juni Istočno Sarajevo (20.433 KM) i Univerzitetu u Istočnom Sarajevu (12.700 KM), nisu klasifikovana u skladu sa članom 102. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, jer ista po suštini predstavljaju transfere između različitih jedinica vlasti.

Skupština opštine nije, u skladu sa svojim nadležnostima propisanim članom 39. Zakona o lokalnoj samoupravi, donijela interni akt za raspodjelu sredstava granta organizacijama i udruženjima u oblasti obrazovanja, naučno-istraživačke djelatnosti, kulture i informacija. Međutim, u 2024. godini dodjela sredstava granta organizacijama i udruženjima u oblasti obrazovanja, naučno-istraživačke djelatnosti, kulture i informacija u najmanjem iznosu od

428.349 KM je izvršena bez utvrđenih kriterijuma za izbor korisnika kojima će se sredstva dodijeliti, što nije u skladu sa navedenim članom Zakona o lokalnoj samoupravi.

Takođe, precijenjeni su grantovi, a potcijenjeni rashodi po osnovu organizacije prijema i manifestacija u iznosu od 61.385 KM u JU „Kulturni centar“, jer su na poziciji grantova evidentirani rashodi po osnovu organizacije prijema i manifestacija, što nije u skladu sa članom 92. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike, jer isti po suštini predstavljaju rashode po osnovu korišćenja robe i usluga.

Kapitalni grantovi neprofitnim subjektima u zemlji se odnose na grantove vjerskim organizacijama - crkvenim opštinama za izgradnju i rekonstrukciju vjerskih objekata na području Opštine (605.637 KM) i kapitalne grantove Boračkoj organizaciji opštine za izgradnju Memorijalnog kompleksa posvećenog stradalim Srbima Sarajevsko-romanijske regije u 20. vijeku i spomen sobe poginulim borcima Vojske Republike Srpske poginulim u Odbrambeno-otadžbinskom ratu 1992-1995. godine (180.000 KM).

Doznake na ime socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova se odnose na doznake građanima koje se isplaćuju iz budžeta Opštine (1.878.206 KM) i doznake pružaocima usluga socijalne zaštite koje se isplaćuju iz budžeta Opštine (109.628 KM). Doznake na ime socijalne zaštite su iskazane kod Opštinske uprave u iznosu od 937.511 KM i kod Centra za socijalni rad u iznosu od 1.050.324 KM.

Tekuće doznake građanima kod Opštinske uprave se odnose na tekuće pomoći porodicama palih boraca, ratnih vojnih invalida i civilnih žrtava rata (259.689 KM), tekuće pomoći učenicima, studentima i pojedincima u oblasti nauke i kulture (184.794 KM), tekuće pomoći porodici, djeci i mladima (130.650 KM) i ostale tekuće doznake građanima koje se isplaćuju iz budžeta Republike, opština i gradova, osim ustanova socijalne zaštite (362.378 KM).

Tekuće doznake građanima kod JU „Centar za socijalni rad“ se odnose na stalnu novčanu pomoć koja se isplaćuje štičenicima ustanova socijalne zaštite (22.265 KM), dodatak za pomoć i njegu drugog lica koja se isplaćuje štičenicima ustanova socijalne zaštite (793.833 KM), jednokratna novčana pomoć koja se isplaćuje štičenicima ustanova socijalne zaštite (3.500 KM), tekuće pomoći u naturi koje se daju štičenicima ustanova socijalne zaštite (416 KM), ostale tekuće doznake štičenicima ustanova socijalne zaštite (4.900 KM), tekuće invalidnine (115.781 KM), doznake ustanovama socijalne zaštite za smještaj štičenika (92.396 KM), doznake hraniteljskim porodicama za smještaj štičenika (5.609 KM) i ostale doznake pružaocima usluga socijalne zaštite koje se isplaćuju od strane ustanova socijalne zaštite (11.624 KM).

Rashodi finansiranja, drugi finansijski troškovi i rashodi transakcija razmjene između jedinica vlasti (24.938 KM) se odnose na rashode po osnovu provizije, servisnih troškova i ostalih naknada na zajmove primljene od entiteta.

Transferi između i unutar jedinica vlasti nisu iskazani, što je objašnjeno u ovoj tački izvještaja.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se:

- **klasifikacija rashoda po osnovu grantova, transfera između različitih jedinica vlasti i rashoda koji proizilaze iz transakcija i odnosa između budžetskih korisnika koji pripadaju različitim ili istoj jedinici vlasti vrši u skladu sa članom 95., 98. i 102. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike;**

Preporučuje se direktoru JU „Kulturni centar“ Istočno Novo Sarajevo da obezbijedi da se klasifikacija rashoda po osnovu korišćenja robe i usluga i grantova vrši u skladu sa članom 92. i 95. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Preporučuje se Skupštini opštine da obezbijedi da se u skladu sa članom 39. Zakona o lokalnoj samoupravi definišu kriterijumi i uslovi ostvarivanja prava na dodjelu

sredstava granta organizacijama i udruženjima u oblasti obrazovanja, naučno-istraživačke djelatnosti, kulture i informacija.

6.1.2.2. Izdaci

Izdaci su iskazani u iznosu od 6.766.509 KM po osnovu izdataka za nefinansijsku imovinu (5.374.819 KM), izdataka za otplatu dugova (615.899 KM) i ostalih izdataka (775.791 KM).

Izdaci za nefinansijsku imovinu su iskazani na fondu 01 u iznosu od 5.374.819 KM, a najvećim dijelom se odnose na izdatke za izgradnju i pribavljanje zgrada i objekata (4.195.545 KM), investiciono održavanje i rekonstrukciju objekata (556.885 KM), nabavku postrojenja i opreme (159.148 KM), nematerijalnu proizvedenu imovinu (138.813 KM), pribavljanje zemljišta (270.000 KM) i zalihe materijala, robe i inventara (54.428 KM).

Izdaci za izgradnju i pribavljanje zgrada i objekata najvećim dijelom su iskazani po osnovu izgradnje igrališta u Miljevićima (90.674 KM), igrališta u Njegoševoj ulici (77.546 KM), radova na rezervoaru (119.261 KM), rekonstrukcije vodovodne mreže i fekalne kanalizacije (271.203 KM), izgradnje javne rasvjete (145.172 KM), izgradnje Njegoševe ulice (170.878 KM), izgradnje saobraćajnice spoj Karađorđeve i Nikole Tesle (192.126 KM), izgradnje saobraćajnice Tvrdimići 2 (238.346 KM), izgradnje saobraćajnice Ivanići (282.267 KM), izgradnje vrtića (702.353 KM), opremanja vrtića (175.499 KM) i kupovine poslovnog prostora za potrebe KP „Sveti Marko“ Istočno Sarajevo (349.900 KM).

Izdaci za investiciono održavanje i rekonstrukciju objekata su najvećim dijelom iskazani po osnovu rekonstrukcije igrališta (176.640 KM), rekonstrukcije parka Gavrila Principa (189.599 KM) i rekonstrukcije ulice Srpskih ratnika (143.497 KM).

Izdaci za pribavljanje zemljišta su iskazani po osnovu kupovine zemljišta (PL broj 2942) po ugovoru sa SIGMA L d.o.o. Istočno Sarajevo za koje je Pravobranilaštvo Republike Srpske dalo saglasnost od 31.12.2024. godine.

Izdaci za otplatu dugova su iskazani na fondu 01 u iznosu od 615.899 KM, a odnose se na izdatke za otplatu glavnice po HOV koje su dospjele na isplatu u toku 2024. godine (299.384 KM), izdatke za otplatu glavnice zajmova primljenih od banaka u zemlji čija je svrha zaduženja investiciono ulaganje u rekonstrukciju putne i komunalne infrastrukture, rasvjetu, izgradnju stambenih objekata i refinansiranje duga (309.390 KM) i izdatke za otplatu dugova prema ostalim finansijskim subjektima (7.125 KM).

Ostali izdaci su iskazani na fondu 01 u iznosu od 775.791 KM, a odnose se na izdatke po osnovu izlaznog PDV-a (68.774 KM), ostale izdatke (567.408 KM) i izdatke iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti po osnovu porodijskog odsustva koja se refundiraju (139.609 KM). Ostali izdaci se najvećim dijelom odnose na izdatke za pokriće deficita iz 2020. godine (550.000 KM) shodno utvrđenoj dinamici izdataka prema Planu za pokriće deficita na koji je Opština dobila saglasnost Fiskalnog savjeta Republike Srpske.

6.1.3. Budžetski suficit/deficit

U obrascu PIB 01 iskazan je budžetski suficit u iznosu od 1.326.922 KM koji predstavlja zbir bruto budžetskog suficita u iznosu od 5.466.280 KM i neto izdataka za nefinansijsku imovinu koji su iskazani u negativnom iznosu od 4.139.358 KM. Iskazani bruto budžetski suficit predstavlja razliku između budžetskih prihoda (18.595.793 KM) i budžetskih rashoda (13.129.513 KM), a neto izdaci za nefinansijsku imovinu iskazani u naprijed navedenom negativnom iznosu predstavljaju razliku između primitaka za nefinansijsku imovinu (1.235.461 KM) i izdataka za nefinansijsku imovinu (5.374.819 KM).

6.1.4. Neto finansiranje

Neto finansiranje u obrascu PIF je iskazano u negativnom iznosu od 1.272.266 KM, a predstavlja zbir neto zaduživanja u negativnom iznosu od 604.871 KM i ostalih neto primitaka iskazanih u negativnom iznosu od 667.395 KM.

Neto finansiranje je potcijenjeno u iznosu od 47.832 KM, jer su potcijenjeni primici po osnovu avansa u navedenom iznosu (tačka 6.1.1.1. izvještaja).

6.1.4.1. Neto zaduživanje

Neto zaduživanje u obrascu PIF predstavlja razliku primitaka od zaduženja u iznosu od 11.028 KM i izdataka za otplatu dugova u iznosu od 615.899 KM.

6.1.4.2. Ostali neto primici

Ostali neto primici iskazani u negativnom iznosu od 667.395 KM predstavljaju razliku ostalih primitaka (108.396 KM) i ostalih izdataka (775.791 KM).

Ostali neto primici su potcijenjeni u iznosu od 47.832 KM, jer su potcijenjeni primici po osnovu avansa u navedenom iznosu (tačka 6.1.1.1. izvještaja).

6.1.4.3. Raspodjela suficita iz ranijih godina

Skupština opštine je na sjednici od 18.12.2024. godine usvojila Odluku o raspoređivanju neraspoređenog suficita po Izvještaju o izvršenju budžeta za 2023. godinu kojom je odobrila raspoređivanje suficita u iznosu od 291.146 KM za pokriće deficita iz 2020. godine (tačka 5. izvještaja).

6.1.5. Razlika u finansiranju

Razlika u finansiranju u obrascu PIB 01 iskazana je u iznosu od 43.628 KM, a čine je budžetski suficit (1.326.922 KM) i neto finansiranje u negativnom iznosu (1.283.294 KM). Razlika u finansiranju u obrascu PIF iskazana je u iznosu od 54.656 KM, a čine je suficit fonda (1.326.922 KM) i neto finansiranje fonda u negativnom iznosu (1.272.266 KM).

Razlika u finansiranju je potcijenjena u iznosu od 47.832 KM, jer je potcijenjeno neto finansiranje u navedenom iznosu.

6.1.6. Izvještaj o izvršenju po računovodstvenim fondovima

Opština je u obrascu PIF iskazala ukupne prihode u iznosu od 18.595.793 KM (fond 01), primitke u iznosu od 1.354.885 KM, rashode u iznosu od 13.129.513 KM (fond 01) i izdatke u iznosu od 6.766.509 KM (fond 01). Ukupni primici iskazani su na fondu 01 (1.343.857 KM) i fondu 05 (11.028 KM). Nalazi revizije u vezi prihoda, primitaka, rashoda i izdataka navedeni su u prethodnim tačkama izvještaja.

Razliku u finansiranju na fondu 01 treba korigovati u iznosu od 47.832 KM, što je navedeno pod tačkom 6.1.5. izvještaja.

6.2. Bilans uspjeha

Prihode i rashode iskazane u Konsolidovanom bilansu uspjeha za 2024. godinu čine budžetski prihodi i rashodi koji su iskazani u izvještajima o izvršenju budžeta (PIB 01 i PIF) i prihodi i rashodi obračunskog karaktera.

6.2.1. Prihodi

Prihodi su u Konsolidovanom bilansu uspjeha iskazani u iznosu od 26.456.364 KM, a odnose se na poreske i neporeske prihode, transfere između različitih jedinica vlasti (tačka 6.1.1.1. izvještaja) i prihode obračunskog karaktera.

Prihodi su precijenjeni u iznosu od 47.832 KM, jer su neporeski prihodi po osnovu zakupa i rente precijenjeni u navedenom iznosu (tačka 6.1.1.1. izvještaja).

6.2.1.1. Prihodi (osim obračunskih)

Poreski prihodi se najvećim dijelom odnose na prihode od poreza na lična primanja (1.819.589 KM), poreza na imovinu (990.709 KM), indirektnih poreza (2.917.112 KM) i ostale poreske prihode (9.319.609 KM).

Neporeski prihodi se odnose na prihode od finansijske i nefinansijske imovine (1.624.637 KM), od naknada, taksi i pružanja javnih usluga (1.273.482 KM), novčane kazne (22.153 KM) i ostale neporeske prihode (95.672 KM).

Transferi se odnose na transfere od države (10.973 KM), entiteta (519.027 KM) i ostalih jedinica vlasti (2.712 KM).

6.2.1.2. Prihodi obračunskog karaktera

Prihodi obračunskog karaktera su iskazani u iznosu od 7.860.571 KM, a najvećim dijelom se odnose na prihode od usklađivanja vrijednosti imovine (273.256 KM), dobitke od prodaje imovine (339.210 KM), pomoći u naturi (1.591.586 KM), ostale prihode obračunskog karaktera (4.124.414 KM) i obračunske prihode po osnovu prenosa imovine (1.500.000 KM).

Prihodi od usklađivanja vrijednosti imovine najvećim dijelom se odnose na prihode po osnovu usklađivanja vrijednosti imovine prema Izvještaju iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima za period 01.01-31.12.2024. godine, a obuhvataju naplaćena poreska potraživanja za koja je prethodno izvršena ispravka ili otpis (119.742 KM) i poreska potraživanja odgođena u obračunskom periodu (143.909 KM).

Dobici od prodaje imovine se odnose na dobitke od prodaje zemljišta (221.552 KM) i prodaje objekata Opštine (117.658 KM).

Pomoći u naturi najvećim dijelom se odnose na donirana osnovna sredstva (oprema) i stambeni objekat Čiča (1.541.905 KM) prema ugovoru od 05.07.2024. godine od strane Republičkog sekretarijata za raseljena lica i migracije. Ugovorom o prenosu prava vlasništva nad osnovnim sredstvima, kojima je izvršeno opremanje 23 stambene jedinice u novoizgrađenoj stambenoj zgradi u mjestu Lukavica, potpisanog između Republičkog sekretarijata za raseljena lica i migracije i Opštine Istočno Novo Sarajevo u iznosu od 79.875 KM od 27.06.2024. godine i Ugovorom o prenosu prava svojine na nepokretnosti (objekat Čiča) od 05.07.2024. godine u vrijednosti od 1.462.030 KM, a shodno Odluci Vlade Republike Srpske o prenosu prava svojine na nepokretnostima od 30.05.2024. godine, preneseno je pravo svojine na Opštinu Istočno Novo Sarajevo bez naknade. Evidentiranje navedenog prenosa prava svojine nad objektima nije izvršeno u skladu sa članom 62. stav (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, čime su precijenjene pomoći u naturi, a potcijenjeni obračunski prihodi po osnovu prenosa imovine od entiteta u iznosu od 1.541.905 KM.

Pored navedenog, precijenjena je vrijednost zgrada i objekata, a potcijenjena vrijednost postrojenja i oprema u iznosu od 79.875 KM, jer je oprema kojom je izvršeno opremanje 23 stambene jedinice u novoizgrađenoj stambenoj zgradi u mjestu Lukavica iskazana na poziciji zgrada i objekata, što nije u skladu sa članom 20. i 21. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike. U toku revizije izvršena je korekcija knjigovodstvenog evidentiranja navedene opreme, te nije data preporuka.

Ostali prihodi obračunskog karaktera najvećim dijelom se odnose na evidentiranje potraživanja po osnovu rente, uređenja gradskog građevinskog zemljišta i ugovora o zakupu (4.071.729 KM), poreska potraživanja na osnovu Izvještaja iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima za period 01.01-31.12.2024. godine (69.733 KM) i potraživanja po zapisnicima Poreske uprave (-48.767 KM).

Prilikom evidentiranja nenaplaćenih potraživanja na osnovu evidencije iz poreskog knjigovodstva (Izvještaj iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima za obračunski period od 01.01-31.12.2024. godine) nije postupano u skladu sa tačkom 11., 14.1. i 14.2. Uputstva o primjeni Međunarodnog računovodstvenog standarda za javni sektor 23: Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i prenosi) („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 109/16), jer je smanjenje obračunskih prihoda po osnovu naplate poreskih i neporeskih prihoda u iznosu od 69.733 KM (efekat evidentiranih nastalih poreskih potraživanja u obračunskom periodu, smanjenja po osnovu naplate u korist redovnih prihoda i smanjenja po osnovu preplata prilikom smanjenja potraživanja) iskazano u okviru ostalih prihoda obračunskog karaktera, a isti predstavljaju prihode obračunskog

karaktera koji su evidentirani po osnovu poreskih i drugih fiskalnih propisa. Naprijed navedena nepravilna klasifikacija nije imala uticaja na finansijski rezultat.

Obračunski prihodi po osnovu prenosa imovine se odnose na vrijednost objekta Osnovne škole u Istočnom Novom Sarajevu čiju izgradnju je finansirala Vlada Republike Srpske iz sredstava javnih investicija shodno Odluci o određivanju prioriternih projekata iz Programa javnih investicija Republike Srpske za finansiranje iz budžeta u 2024. godini („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 15/24). Evidentiranje je izvršeno u skladu sa članom 62. stav (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se:

- **nefinansijska imovina koja se bez naknade prenosi sa drugog budžetskog korisnika koji pripada drugoj jedinici vlasti evidentira u okviru obračunskih prihoda u skladu sa članom 62. stav (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;**
- **avansi primljeni u tekućoj godini koji nisu zatvoreni na dan izvještavanja i obaveze po osnovu primljenih avansa evidentiraju u skladu sa članom 114. stav (1) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike;**
- **potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode na osnovu evidencije iz poreskog knjigovodstva evidentiraju u skladu sa tačkom 11., 14.1. i 14.2. Uputstva o primjeni MRS-JS 23: Prihodi od transakcija koje nisu transakcije razmjene (porezi i prenosi).**

6.2.2. Rashodi

Rashodi su u Konsolidovanom bilansu uspjeha iskazani u iznosu od 16.263.713 KM, a odnose se na tekuće rashode i rashode obračunskog karaktera.

6.2.2.1. Rashodi (osim obračunskih)

Rashode (osim obračunskih) čine tekući rashodi obrazloženi u tački 6.1.2.1. izvještaja.

6.2.2.2. Rashodi obračunskog karaktera

Rashodi obračunskog karaktera su iskazani u iznosu od 3.134.199 KM, a najvećim dijelom se odnose na rashode po osnovu nabavne vrijednosti realizovanih zaliha (47.284 KM), amortizacije (2.742.074 KM), usklađivanja vrijednosti imovine (275.701 KM), gubitke od prodaje imovine (58.417 KM) i ostale rashode (10.723 KM).

Nabavna vrijednost realizovanih zaliha (47.284 KM) se odnosi na isknjižavanje robe sa zaliha u maloprodaji kod PJ „Hercegovačka kuća“ pri JU SRC „Slavija“ u skladu sa članom 58. stav (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Rashodi po osnovu amortizacije su iskazani po osnovu obračunate amortizacije proizvedene stalne imovine prema Pravilniku o obračunu amortizacije sredstava u Opštini Istočno Novo Sarajevo, kao i odstupanjem od propisanih godišnjih amortizacionih stopa propisanih Pravilnikom o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike od 27.02.2018. godine, što je u skladu sa članom 5. stav (2) Pravilnika o primjeni godišnjih amortizacionih stopa za budžetske korisnike („Službeni glasnik Republike Srpske“, broj 110/16).

Rashodi od usklađivanja vrijednosti imovine se odnose na prenos kratkoročnih potraživanja starijih od godinu dana na sumnjiva i sporna potraživanja po osnovu zakupa zemljišta, stanova i poslovnih prostora (31.377 KM) i po Izvještaju iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima za period 01.01-31.12.2024. godine (povećanje sumnjivih

i spornih potraživanja 141.979 KM i sporna poreska potraživanja na kraju obračunskog perioda 101.771 KM).

6.2.3. Finansijski rezultat

U Konsolidovanom bilansu uspjeha, kao razlika prihoda u iznosu od 26.456.364 KM i rashoda u iznosu od 16.263.713 KM, iskazan je pozitivan finansijski rezultat u iznosu od 10.192.651 KM.

Pozitivan finansijski rezultat iskazan u Bilansu uspjeha je precijenjen u iznosu od 47.832 KM, jer su prihodi precijenjeni u navedenom iznosu (tačka 6.1.1.1. i 6.2.1. izvještaja).

6.3. Bilans stanja

6.3.1. Aktiva

Na dan 31.12.2024. godine iskazana je poslovna aktiva neto vrijednosti od 193.551.199 KM (bruto vrijednosti od 220.186.473 KM i ispravke vrijednosti od 26.635.274 KM), a odnosi se na tekuću i stalnu imovinu.

6.3.1.1. Tekuća imovina

Tekuća imovina je iskazana u neto vrijednosti od 16.349.917 KM (bruto vrijednosti od 18.379.847 KM i ispravke vrijednosti od 2.029.930 KM), a odnosi se na kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja (16.295.244 KM) i nefinansijsku imovinu u tekućim sredstvima (54.673 KM).

Tekuća imovina je potcijenjena u iznosu od 463.400 KM, jer je potcijenjena stalna imovina namijenjena prodaji u navedenom iznosu (tačka 6.3.1.2. izvještaja).

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja su iskazani u neto iznosu od 16.295.245 KM (bruto vrijednosti od 18.311.824 KM i ispravke vrijednosti od 2.016.579 KM), a odnose se na gotovinu (6.967.857 KM), kratkoročna potraživanja (9.076.855 KM), kratkoročna razgraničenja (157.597 KM) i kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (92.936 KM).

Gotovina se odnosi na sredstva u blagajni (3.643 KM) i na bankovnim računima (6.964.214 KM, od čega su namjenska sredstva 4.121.026 KM). Namjenska sredstva se odnose na neutrošena kreditna sredstva odobrena za kapitalne projekte (4.035.024 KM), sredstva socijalne zaštite (13.089 KM), za uplate zakupnina (29.349 KM) i projekte lokalnog karaktera (43.564 KM).

Kratkoročna potraživanja su iskazana u neto vrijednosti od 9.076.855 KM (bruto vrijednosti od 11.093.434 KM i ispravke vrijednosti od 2.016.579 KM), a odnose se na potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga (8.887.029 KM), za kamate (12.812 KM) i za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode (177.003 KM). Ispravka vrijednosti potraživanja (2.016.579 KM) se odnosi na potraživanja nenaplaćena duže od godinu dana koja su sa stanovišta naplativosti klasifikovana u sporna potraživanja i za koje je u navedenom iznosu izvršena korekcija vrijednosti, a čine ih poreska potraživanja (710.117 KM) i potraživanja čija je naplata u nadležnosti Opštine po osnovu neporeskih prihoda, prodaje imovine i drugih osnova (1.306.463 KM).

Potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga se najvećim dijelom odnose na potraživanja po osnovu zakupa poslovnih prostora do godinu dana (21.083 KM), naknade za rentu i uređenje gradskog građevinskog zemljišta (7.810.468 KM) i zakupa parkinga (216.728 KM). Potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga koja nisu naplaćena u roku od 12 mjeseci od datuma dospijeća su klasifikovana kao sporna potraživanja i izvršena je korekcija potraživanja u iznosu od 31.771 KM.

Revizijom je utvrđeno da su potraživanja po osnovu prodaje i izvršenih usluga precijenjena, a potraživanja za nenaplaćene neporeske prihode potcijenjena za iznos od 7.810.468 KM, jer su naknade za uređenje gradskog građevinskog zemljišta i jednokratnu rentu klasifikovane u okviru potraživanja za prodatu robu u zemlji, što nije u skladu sa članom 68.

stav (5) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode su iskazana po osnovu Izvještaja iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima za period 01.01-31.12.2024. godine.

Ostala kratkoročna potraživanja (bruto i ispravke vrijednosti 1.306.463 KM) koja nisu naplaćena u roku od 12 mjeseci od datuma dospijeca su klasifikovana kao sporna potraživanja i izvršena je korekcija potraživanja.

Opština nije pokretala postupke u cilju naplate neporeskih prihoda (opomene pred tužbu), što nije u skladu sa članom 21. Pravilnika o obračunu, naplati i kontroli naplate javnih prihoda od 12.03.2008. godine.

Kratkoročna razgraničenja su iskazana su u iznosu od 157.597 KM, a odnose se na date avanse za nefinansijsku imovinu (30.143 KM) i razgraničenja za neizmirene obaveze za naknadu plata za vrijeme bolovanja i roditeljskog odsustva (127.454 KM).

Kratkoročna finansijska imovina i razgraničenja između ili unutar jedinica vlasti su iskazana u neto iznosu od 92.935 KM, a najvećim dijelom se odnose na kratkoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti po osnovu transfera od Ministarstva zdravlja i socijalne zaštite (64.409 KM) i JU Javni fond za dječiju zaštitu po osnovu refundacije naknade plata za vrijeme porodijskog odsustva (13.975 KM).

Nefinansijska imovina u tekućim sredstvima je iskazana u iznosu od 54.673 KM, a odnosi se na zalihe materijala u iznosu od 27.859 KM (cijevi nabavljene po namjenskom kreditu za kupovinu belgijskih kapitalnih roba od 25.11.2003. godine po projektu vodosnabdijevanja izbjegličkog naselja Pavlovac) i zalihe robe u JU SRC „Slavija“ u iznosu od 26.326 KM.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se:

- ***potraživanja za nenaplaćene poreze, doprinose i neporeske prihode po osnovu naknada za uređenje gradskog građevinskog zemljišta i jednokratne rente klasifikuju u skladu sa članom 68. stav (5) Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike;***
- ***preduzimaju aktivnosti u cilju naplate potraživanja shodno članu 21. Pravilnika o obračunu, naplati i kontroli naplate javnih prihoda.***

6.3.1.2. Stalna imovina

Stalna imovina je iskazana u neto iznosu od 177.201.281 KM (bruto vrijednosti od 201.806.625 KM i ispravke vrijednosti od 24.605.344 KM), a odnosi se na dugoročnu finansijsku imovinu i razgraničenja (22.949.210 KM) i nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima (154.252.071 KM).

Stalna imovina je precijenjena u iznosu od 463.400 KM, jer je precijenjena nefinansijska imovina u stalnim sredstvima (463.400 KM), što je obrazloženo u nastavku ove tačke izvještaja.

Dugoročna finansijska imovina je iskazana u neto iznosu od 22.949.210 KM, po osnovu dugoročnih plasmana (21.769.417 KM) i dugoročnih potraživanja (1.179.793 KM).

Dugoročni plasmani se odnose na akcije i učešća u kapitalu (21.757.133 KM) i dugoročne zajmove (12.284 KM).

Akcije i učešća u kapitalu su iskazani po osnovu učešća Opštine u akcijskom i osnivačkom kapitalu u komunalnim preduzećima i javnim ustanovama u iznosu od 21.757.133 KM (tačka 6. izvještaja).

Dugoročna potraživanja su iskazana u iznosu od 1.179.793 KM, a odnose se na potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja (150.761 KM) i ostala dugoročna potraživanja (1.029.032 KM).

Potraživanja za poreze, doprinose i neporeske prihode za koje je produžen rok plaćanja su evidentirana na osnovu Izvještaja iz jedinstvene evidencije o prijavljenim i uplaćenim porezima za obračunski period 01.01-31.12.2024. godine (odgođena poreska potraživanja).

Ostala dugoročna potraživanja se odnose na dugoročna potraživanja po ugovorima o sukcesivnom plaćanju naknade za troškove uređenja gradskog građevinskog zemljišta i rente zaključenim u 2024. godini sa Dom invest d.o.o. Istočno Sarajevo (324.090 KM), Eurostan d.o.o. Istočno Sarajevo (447.426 KM), Laking d.o.o. Sarajevo (197.708 KM) i Akvamontmerc d.o.o. Sarajevo (59.808 KM).

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima je iskazana u neto iznosu od 154.252.071 KM (bruto vrijednosti od 178.857.415 KM i ispravke vrijednosti od 24.605.344 KM), a odnosi se na proizvedenu stalnu imovinu (75.184.741 KM), dragocjenosti (696.149 KM), neproizvedenu stalnu imovinu (72.991.810 KM) i nefinansijsku imovinu u stalnim sredstvima u pripremi (5.379.371 KM).

Proizvedena stalna imovina je iskazana u neto iznosu od 75.184.741 KM (bruto vrijednosti od 99.790.085 KM i ispravke vrijednosti od 24.605.344 KM), a čine je zgrade i objekti, postrojenja i oprema, biološka imovina, investiciona imovina i nematerijalna proizvedena imovina.

Zgrade i objekti su iskazani neto vrijednosti od 72.795.389 KM (bruto vrijednost od 95.951.080 KM), a čine ih stambeni objekti i jedinice namijenjeni za smještaj socijalnih kategorija stanovništva na kojima Opština ima pravo raspolaganja ili su u njenom vlasništvu, objekti zdravstvenih institucija, obrazovnih institucija, sportsko rekreativni objekti i tereni, putevi i mostovi, javna rasvjeta, vodovodi i kanalizacija i drugi infrastrukturni objekti.

U toku 2024. godine povećana je vrijednost zgrada i objekata u iznosu od 10.736.777 KM po osnovu novih nabavki u toku 2024. godine (2.754.603 KM), prenosa bez naknade višeporodičnog stambenog objekta „Čiča“ od Sekretarijata za raseljena lica i migracije Republike Srpske od 05.07.2024. godine (1.541.905 KM) i prenosa imovine sa pripreme u upotrebu (6.806.430 KM), a umanjena je vrijednost zgrada i objekata po osnovu prenosa tri stambena objekta data u zakup na investicionu imovinu (367.738 KM) i po osnovu prodaje objekta KK Slavija (20.000 KM). Nove nabavke u toku 2024. godine se najvećim dijelom odnose na rekonstrukciju vodovodne mreže i izgradnju fekalne kanalizacije na području Opštine (488.888 KM), izgradnju ulica i parkinga (1.803.472 KM), izgradnju javne rasvjete i izgradnju semafora (281.639 KM) i izgradnju igrališta u Miljevićima i u Njegoševoj ulici (575.094 KM). U toku 2024. godine izvršen je prenos imovine sa pripreme u upotrebu (6.806.430 KM), a najvećim dijelom se odnosi na zgradu pozorišta (5.880.629 KM), sankalište Vranješ (149.937 KM) i ulicu Duška Trifunovića (296.397 KM).

Postrojenja i oprema su iskazani u neto vrijednosti od 509.240 KM (bruto vrijednosti od 1.537.638 KM i ispravke vrijednosti od 1.028.398 KM), a čine ih najvećim dijelom kancelarijska oprema (70.200 KM), računarska oprema (53.339 KM), grejna i rashladna oprema (63.011 KM), oprema obrazovnih institucija (245.124 KM) i komunalna i specijalna oprema (87.661 KM). U toku 2024. godine povećana je vrijednost postrojenja i opreme u iznosu od 171.383 KM, a smanjena je vrijednost postrojenja i opreme u neto iznosu od 8.922 KM po osnovu otpisa.

Investiciona imovina je iskazana neto vrijednosti od 1.498.036 KM (bruto vrijednost od 1.825.140 KM), a odnosi se na zemljište ukupne površine od 693 m² klasifikovano kao investiciona imovina data pod operativni zakup (56.881 KM) i poslovnih prostora i stanova klasifikovanih kao investiciona imovina data pod operativni zakup (1.768.260 KM).

Nematerijalna proizvedena imovina je iskazana neto i bruto vrijednosti od 339.760 KM, a čine je regulacioni, urbanistički i drugi planovi.

Dragocjenosti su iskazane u iznosu od 696.149 KM i vrijednost istih je povećana u 2024. godini u iznosu od 490.800 KM, a najvećim dijelom po osnovu prenosa sa pripreme vrijednosti spomenika (466.257 KM) i donacije licenci (18.676 KM).

Dragocjenosti su precijenjene u iznosu od 491.602 KM, a potcijenjene su licence u iznosu od 18.676 KM, ostala nematerijalna proizvedena imovina (strateški plan razvoja Opštine) u iznosu od 6.669 KM i vrijednost spomenika u iznosu od 466.257 KM, jer su licence za softver, strateški plan razvoja Opštine i vrijednost spomenika iskazani na poziciji dragocjenosti, što nije u skladu sa članom 26. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Neproizvedena stalna imovina je iskazana u iznosu od 72.991.810 KM, a odnosi se na gradsko građevinsko zemljište i ostalo građevinsko zemljište. U 2024. godini vrijednost zemljišta je povećana za 34.625 KM po osnovu prenosa zemljišta na Opštinu u postupku eksproprijacije, a smanjena za 463.400 KM po osnovu prodaje. Prodaja zemljišta je izvršena po pribavljenoj saglasnosti Pravobranilaštva Republike Srpske i odlukama Skupštine opštine.

Revizijom je utvrđeno da dio vrijednosti zemljišta koje je namijenjeno prodaji nije klasifikovano kao stalna imovina namijenjena prodaji u skladu sa članom 42. i 43. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike i članom 45. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike, zbog čega je precijenjena neproizvedena stalna imovina, a potcijenjena stalna imovina namijenjena prodaji u iznosu od 463.400 KM.

Prema pisanom obrazloženju za potrebe revizije, Opština prezentuje aktivnosti u cilju pribavljanja dokaza o pravnom osnovu za sticanje prava raspolaganja imovinom. Nakon izvršenih izlaganja na javni uvid, imovina Opštine je identifikovana, uknjižena u vlasničke knjige, procjenjuje se fer vrijednost imovine i evidentira u poslovne knjige. Završeno je izlaganje na javni uvid imovine za određeni broj katastarskih opština na području Opštine i izvršen upis prava svojine na nepokretnostima, koje prethodno nisu bile evidentirane kao imovina Opštine zbog neusklađenosti katastarske i zemljišno-knjižne evidencije. Pred Komisijom za izlaganje na javni uvid podataka o nepokretnostima i utvrđivanje prava na nepokretnostima u toku je postupak izlaganja podataka o nepokretnostima i utvrđivanja prava na nepokretnostima za dio katastarske Opštine Miljevići, dio katastarske Opštine Lukavica i za katastarske Opštine Toplik, Tvrdimići i Petrovići.

Nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u pripremi je iskazana u iznosu od 5.379.371 KM, a odnosi se na vrijednost objekta Osnovne škole u Istočnom Sarajevu čiju gradnju je finansirala Vlada Republike Srpske iz programa javnih investicija - prenos u upotrebu izvršen u 2025. godini (1.951.015 KM), poslovni prostor u Karađorđevoj ulici (349.900 KM), kupovinu zemljišta - PL broj 2942, površine 11.789 m² (270.000 KM), opremanje vrtića (175.499 KM), radove na izgradnji vrtića (1.913.021 KM), glavni projekat bazena (71.877 KM), garaže u Hilendarskoj ulici (172.715 KM) i sportsko-rekreativna zona Čiča (442.896 KM).

Precijenjena je vrijednost ostalih objekata u pripremi u iznosu od 745.499 KM, a potcijenjena vrijednost opreme u pripremi za 175.499 KM, poslovnih objekata i prostora u pripremi za 300.000 KM i vrijednost zemljišta u pripremi za 270.000 KM, jer su oprema za vrtić, poslovni prostor u Karađorđevoj ulici i zemljište iskazani na poziciji ostalih objekata u pripremi, što nije u skladu sa članom 37. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Na dan izvještavanja nije izvršena provjera obezvrjeđenja nefinansijske imovine u stalnim sredstvima u pripremi iz ranijih godina u skladu sa članom 42. stav (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i zahtjevima MRS-JS 21 - Umanjenje vrijednosti imovine koja ne generiše gotovinu.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se:

- ***ostali objekti, nematerijalna proizvedena imovina, nematerijalna neproizvedena imovina, nefinansijska imovina u stalnim sredstvima u***

pripremi i zemljište koje se drži za prodaju klasifikuju u skladu sa članom 19., 20., 24., 28., 35., 37., 38., 42. i 43. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike;

- *na dan izvještavanja vrši provjera obezvrjeđenja nefinansijske imovine u pripremi u skladu sa MRS-JS 21 - Umanjenje vrijednosti imovine koja ne generiše gotovinu i članom 42. stav (4) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.*

6.3.2. Pasiva

Poslovna pasiva je iskazana u iznosu od 193.551.199 KM, a odnosi se na obaveze i razgraničenja (10.173.997 KM) i vlastite izvore (183.377.202 KM).

6.3.2.1. Obaveze i razgraničenja

Obaveze i razgraničenja iskazani su u iznosu od 10.173.997 KM, a čine ih kratkoročne obaveze i razgraničenja (3.582.046 KM) i dugoročne obaveze i razgraničenja (6.591.951 KM).

Kratkoročne obaveze i razgraničenja čine kratkoročne finansijske obaveze (648.113 KM), obaveze za lična primanja zaposlenih (429.154 KM), iz poslovanja (1.725.310 KM), za rashode finansiranja i druge finansijske troškove (85.318 KM), za subvencije, grantove i doznake na ime socijalne zaštite (642.176 KM), kratkoročna rezervisanja i razgraničenja (6.124 KM), ostale kratkoročne obaveze (27.640 KM) i obaveze i razgraničenja iz transakcija između ili unutar jedinica vlasti (18.211 KM).

Kratkoročne finansijske obaveze se odnose na kratkoročne obaveze po osnovu gotovinskih ekvivalenata (2.469 KM), obaveze po osnovu HOV (299.384 KM) i obaveze po dugoročnim zajmovima koji dospijevaju na naplatu do godinu dana (346.260 KM).

Kratkoročne obaveze po osnovu HOV se odnose na obaveze po osnovu dugoročnih obveznica u zemlji koje dospijevaju na naplatu do godinu dana, po zaduženju u ranijim godinama za izgradnju Dečanske ulice, sportske dvorane, gradskog parka, saobraćajnice za poslovnu zonu i rekonstrukciju i izgradnju lokalnih saobraćajnica, kao i za refinansiranje neisplaćenih dugoročnih kredita kod komercijalnih banaka.

Obaveze po dugoročnim zajmovima koji dospijevaju na naplatu do godinu dana se odnose na glavnice dugoročnih zajmova primljenih od banaka koje dospijevaju u toku 2024. godine po osnovu kreditnih zaduženja kod Raiffeisen bank dd Sarajevo po odobrenom kreditu za finansiranje kapitalnih investicija od 13.11.2023. godine (326.679 KM) i po odobrenom kreditu Vlade Kraljevine Belgije po projektu vodosnabdijevanja izbjegličkog naselja od 25.11.2003. godine (7.125 KM), a u skladu sa otplatnim planovima.

Obaveze za lična primanja zaposlenih se odnose na obaveze za bruto plate zaposlenih i bruto naknade plata (322.582 KM) i za bruto naknade troškova i ostalih ličnih primanja zaposlenih po osnovu rada, otpremnina i jednokratnih pomoći (106.572 KM).

Obaveze iz poslovanja se odnose na obaveze iz poslovanja u zemlji (1.655.174 KM) i obaveze iz poslovanja u inostranstvu (70.136 KM). Obaveze iz poslovanja u zemlji se najvećim dijelom odnose na obaveze za nabavku robe i usluga (504.265 KM), obaveze za nabavku stalne imovine (518.480 KM), obaveze prema fizičkim licima u zemlji (113.967 KM), obaveze po sudskim rješenjima u zemlji (45.511 KM), obaveze za poreze i doprinose na teret poslodavca (93.913 KM), PDV po izdatim fakturama (8.617 KM), obaveze za primljene depozite i kaucije u zemlji (109.799 KM) i ostale obaveze (259.008 KM).

Obaveze iz poslovanja su potcijenjene u iznosu od 47.832 KM, jer nisu iskazane obaveze za primljene avanse u zemlji (tačka 6.1.1.1. izvještaja).

Obaveze za rashode finansiranja i druge finansijske troškove se odnose na obaveze za kamate po zajmovima i zatezne kamate.

Obaveze za subvencije, grantove i doznake se odnose na obaveze za subvencije (9.685 KM), grantove (508.637 KM) i doznake (123.854 KM).

Potcijenjene su obaveze za subvencije u iznosu od 484.368 KM, a precijenjene obaveze iz poslovanja (27.672 KM), obaveze za doznake (300 KM) i obaveze za grantove (456.396 KM), jer obaveze za subvencije nisu klasifikovane u skladu sa članom 79. i 81. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

Multilateralnom kompenzacijom u toku 2024. godine izmirene su obaveze prema dobavljačima u iznosu od 34.933 KM.

Do datuma sačinjavanja finansijskih izvještaja izmirene su obaveze iz 2024. godine u ukupnom iznosu od 2.057.294 KM.

Dugoročne obaveze i razgraničenja iskazani su u iznosu od 6.591.951 KM, a odnose se na dugoročne obaveze po HOV (3.170.567 KM), po zajmovima primljenim od banaka (3.385.761 KM) i iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (35.623 KM).

Dugoročne obaveze po HOV se odnose na glavnice emitovanih obveznica, premiju po osnovu emisije hartija od vrijednosti i obračunatu amortizaciju premije u skladu sa članom 82. stav (8) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i paragrafom 49. MRS JS 29 - Finansijski instrumenti: priznavanje i odmjeraivanje, koji nalaže da se finansijske obaveze poslije početnog priznavanja vrednuju po amortizovanoj vrijednosti koristeći metod efektivne kamatne stope.

Dugoročne obaveze po zajmovima primljenim od banaka su iskazane u iznosu glavnice po kreditima primljenim od banaka koje dospijevaju u periodu dužem od godinu dana, i to po odobrenom kreditu za finansiranje kapitalnih investicija Raiffeisen bank dd Sarajevo od 13.12.2023. godine (3.363.930 KM) i po osnovu kupovine vozila na lizing (21.831 KM).

Dugoročne obaveze i razgraničenja iz transakcija sa drugim jedinicama vlasti (35.623 KM) odnose se na nedospjelu glavicu kredita po osnovu zaduženja prema Vladi Republike Srpske, Ministarstvu finansija kao supsidijarnom pozajmljivaču po namjenskom kreditu za kupovinu belgijskih kapitalnih roba (beskamatni kredit).

Izvještaj o stanju duga Opštine Istočno Novo Sarajevo na dan 31.12.2024. godine je objavljen u Službenom glasniku Republike Srpske broj 35/25 u skladu sa članom 72. stav (2) Zakona o zaduživanju, dugu i garancijama Republike Srpske („Službeni glasnik Republike Srpske“, br. 71/12, 52/14, 114/17, 131/20, 28/21 i 90/21).

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se klasifikacija obaveza iz poslovanja i obaveza za subvencije, grantove i doznake na ime socijalne zaštite vrši u skladu sa članom 79. i 81. Pravilnika o budžetskim klasifikacijama, sadržini računa i primjeni kontnog plana za budžetske korisnike.

6.3.2.2. Vlastiti izvori sredstava

Vlastiti izvori su iskazani u iznosu od 183.377.202 KM, a čine ih trajni izvori sredstava (104.800.059 KM), rezerve (3.362.387 KM), finansijski rezultat ranijih godina (65.022.105 KM) i finansijski rezultat tekuće godine (10.192.651 KM).

Vlastiti izvori su precijenjeni u iznosu od 47.832 KM, jer su precijenjeni trajni izvori sredstava (857.900 KM), potcijenjen finansijski rezultat ranijih godina (857.900 KM), a precijenjen finansijski rezultat tekuće godine (47.832 KM) - tačka 6.2.3. izvještaja.

Trajni izvori sredstava najvećim dijelom se odnose na zemljište Opštinske uprave (82.187.920 KM), zemljišta dobijeno bez naknade od Republičke direkcije za obnovu i izgradnju Republike Srpske po ugovoru iz 2016. godine (857.900 KM), te učešća u kapitalu kontrolisanih entiteta Opštine u iznosu od 22.409.095 KM koji je korigovan/obezvrijeđen za iznos od 662.762 KM.

Trajni izvori su precijenjeni u iznosu od 857.900 KM, jer je vrijednost zemljišta dobijenog bez naknade od Republičke direkcije za obnovu i izgradnju po ugovoru iz 2016. godine priznata u okviru trajnih izvora, što nije u skladu sa članom 62. stav (4) i 86. Pravilnika o

računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike i Instrukcijom za knjigovodstveno evidentiranje prenosa nefinansijske imovine između budžetskih korisnika čija evidencija nije u jednoj glavnoj knjizi (trezora) od 19.01.2015. godine. Po navedenom osnovu, potcijenjen je finansijski rezultat ranijih godina u istom iznosu.

Rezerve se odnose na revalorizacione rezerve po osnovu procjene vrijednosti nefinansijske imovine u 2012. godini. Opština je izvršila obračun amortizacije rezervi tokom upotrebe imovine po osnovu kojih su i formirane shodno članu 87. stav (6) Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Finansijski rezultat ranijih godina iskazan je u iznosu od 65.022.105 KM i manje je iskazan za 857.900 KM, zbog pogrešno evidentiranog zemljišta dobijenog bez naknade od Republičke direkcije za obnovu i izgradnju po ugovoru iz 2016. godine.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se trajni izvori priznaju u skladu sa članom 86. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.3.3. Vanbilansna evidencija

Pozicije vanbilansne aktive i pasive na dan 31.12.2024. godine su iskazane u iznosu od po 14.846.537 KM, a najvećim dijelom se odnose na primljene bankarske garancije za obezbjeđenje od rizika realizacije ugovora o nabavkama robe, radova i usluga i otklanjanja nedostataka u garantnom periodu (745.995 KM), 20 bjanko mjenica po kreditu Raiffeisen bank dd Sarajevo (3.690.610 KM), 18 bjanko mjenica koje služe kao instrument obezbjeđenja plaćanja obaveza nastalih iz registrovanih obveznica (3.388.181 KM), mjenične izjave po osnovu zaključenih ugovora o sukcesivnom plaćanju rente i naknade za uređenje zemljišta (5.574.216 KM) i garanciju KP „RAD“ a.d. Istočno Sarajevo (120.409 KM).

U vanbilansnoj evidenciji nisu evidentirana odobrena nepovučena kreditna sredstva po kreditu od Svjetske banke – Međunarodne banke za obnovu i razvoj po Projektu modernizacije vodnih i sanitarnih usluga (93020-BA) shodno Odluci Skupštine opštine od 29.08.2023. godine („Službene novine Grada Istočno Sarajevo“, broj 17/23) i Saglasnosti Ministarstva finansija od 18.09.2023. godine, te potpisanog Sporazuma o potprojektu između Ministarstva finansija i Opštine Istočno Novo Sarajevo od 20.02.2024. godine (4.400.000 KM) i garancija za kreditno zaduženje KP za pogrebnu djelatnost „Sveti Marko“ a.d. Istočno Sarajevo (120.000 KM), što nije u skladu sa članom 92. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se na pozicijama vanbilansne aktive i vanbilansne pasive izvrši evidentiranje odobrenih a nepovučenih kreditnih sredstava i izdatih garancija za kreditna zaduženja kontrolisanih entiteta Opštine u skladu sa članom 92. Pravilnika o računovodstvu, računovodstvenim politikama i računovodstvenim procjenama za budžetske korisnike.

6.4. Bilans novčanih tokova

U Bilansu novčanih tokova (Izveštaju o novčanim tokovima) iskazani su prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (18.582.109 KM), odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti (13.129.513 KM), prilivi gotovine iz investicionih aktivnosti (1.233.363 KM), odlivi gotovine iz investicionih aktivnosti (5.374.820 KM) i odlivi gotovine iz aktivnosti finansiranja (836.486 KM).

Neto priliv gotovine iskazan je u iznosu od 474.653 KM. Gotovina na početku perioda u iznosu od 7.432.658 KM, pozitivan neto novčani tok iz poslovnih aktivnosti, negativan neto novčani tok iz investicionih aktivnosti i negativan neto novčani tok iz aktivnosti finansiranja daju stanje gotovine na kraju perioda u iznosu od 6.967.857 KM.

Prilivi gotovine iz poslovnih aktivnosti su potcijenjeni u najmanjem iznosu od 108.057 KM, jer Opština nije uvećala prilive gotovine za primitke po osnovu izlaznog poreza na dodatu vrijednost koji se naplaćuje po osnovu izdavanja u zakup imovine (52.031 KM), naknade plata za porodijsko i roditeljsko odsustvo (41.781 KM) i naknade plata za vrijeme bolovanja (14.245 KM). Odlivi gotovine iz poslovnih aktivnosti su precijenjeni u najmanjem iznosu od 126.137 KM, jer su odlivi gotovine po osnovu isplate grantova vjerskim organizacijama realizovani nakon datuma sačinjavanja finansijskih izvještaja.

Prilivi gotovine iz investicionih aktivnosti su precijenjeni po osnovu iskazanih primitaka od prodaje u JU SRC „Slavija“ u iznosu od 30.593 KM, a prilivi iz poslovnih aktivnosti su potcijenjeni u navedenom iznosu. Odlivi gotovine iz investicionih aktivnosti su precijenjeni u najmanjem iznosu od 270.000 KM, jer su odlivi gotovine po osnovu izmirenja obaveza prema dobavljaču SIGMA L d.o.o. Istočno Sarajevo za nabavku zemljišta realizovani nakon datuma sačinjavanja finansijskih izvještaja.

Zbog naprijed navedenog, Bilans novčanih tokova nije sačinjen u skladu sa članom 42. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i MRS-JS 2 – Izvještaji o novčanim tokovima (paragrafi 18., 22. i 25), jer su prilivi/odlivi u okviru poslovnih i investicionih aktivnosti priznati na obračunskom osnovu, kao i pogrešnog klasifikovanja priliva/odliva prema poslovnim aktivnostima i investicionim aktivnostima.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se Bilans novčanih tokova sastavlja u skladu sa članom 42. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS-JS 2 - Izvještaji o novčanim tokovima (paragrafi 18., 22. i 25).

6.5. Vremenska neograničenost poslovanja

U Napomenama uz finansijske izvještaje za godinu koja se završava na dan 31.12.2024. godine nisu objelodanjena pitanja vezana za nastavak poslovanja u skladu sa načelom stalnosti poslovanja, shodno MRS-JS 1 – Presentacija finansijskih izvještaja, paragrafi 15 (c) i 38.

6.6. Potencijalna imovina i potencijalne obaveze

Prema Izvještaju Pravobranilaštva Republike Srpske o sudskim sporovima za period 01.01-31.12.2024. godine, protiv Opštine u 2024. godini se vodilo pet sudskih sporova ukupne vrijednosti od 164.325 KM za naknadu štete, a Opština je vodila sedam sporova u kojima se pojavljuje kao tužilac ukupne vrijednosti od 362.446 KM za naknadu materijalne štete i naknade za zakup zemljišta. Opština nije izvršila procjenu ishoda sporova i nije objelodanila informacije o potencijalnim obavezama i potencijalnoj imovini u skladu sa članom 46. tačka 8) Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i paragrafom 100 i 105 MRS-JS 19 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina.

Preporučuje se načelniku da obezbijedi da se vrši procjena ishoda sudskih sporova i objelodane informacije o potencijalnim obavezama i potencijalnoj imovini prema zahtjevima MRS-JS 19 – Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna imovina (paragrafi 100 i 105) i članom 46. tačka 8) Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

6.7. Napomene uz finansijske izvještaje

Uz Konsolidovani finansijski izvještaj za 2024. godinu sačinjene su Napomene za period 01.01-31.12.2024. godine, koje pružaju neophodne informacije o Opštini, primijenjenim propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenoj osnovi, ali ne pružaju informacije značajne za razumijevanje sredstava, potraživanja, obaveza, vlastitih izvora, informacije o postojanju ili nepostojanju neizvjesnosti u vezi sa stalnošću poslovanja, potencijalnim obavezama i novčanim tokovima, što nije u skladu sa odredbama člana 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika i zahtjevima MRS-JS. Uz finansijske izvještaje za 2024. godinu niži budžetski korisnici sačinili su Obrazloženja koja

pružaju opšte podatke o korisnicima, propisima za izradu godišnjeg obračuna, računovodstvenoj osnovi i primijenjenim računovodstvenim politikama, ali nisu objelodanjene informacije o postojanju ili nepostojanju značajne neizvjesnosti u vezi sa stalnošću poslovanja, što nije u skladu sa MRS-JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja (paragraf 38).

Preporučuje se načelniku Opštine i direktoru JU „Kulturni centar“ i JU Sportsko-rekreativni centar „Slavija“ da obezbijede da se Napomene / obrazloženja uz finansijske izvještaje sačinjavaju i informacije objelodanjuju u skladu sa zahtjevima MRS-JS 1 - Prezentacija finansijskih izvještaja i članom 46. Pravilnika o finansijskom izvještavanju budžetskih korisnika.

Revizijski tim

Dragan Zjajić, s.r.

Svjetlana Kodžoman, s.r.